

Ukanota,
dieną 28°, naktį 22.
Saulė teka 7:09, leidžiasi 5:00

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. XLV.

Price 7c

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

Chicago 8, Ill.

Antradienis, Sausio- January 28 d., 1958 m.

Kaina 7c

23

JAV PASIŽADEJO GINTI VIDURINIUS RYTUS

GENEROLŲ 'SUKILIMAS' PENTAGONE

Su skubiais šalies apsaugos planais kartais turi pereiti 100 civilių biurokratų komitetų

WASHINGTONAS, D. C. — Kariuomenės viršininkai, atsakingi už šalies apsaugą, yra tiek kamuojami Pentagono ir biudžeto biuro biurokratinės mašinos, kad jie sutinka aukoti savo karjeras, ateitį, jei tik tuo galėtų sukelti visuomenės susidomėjimą netin-kama administracine tvarka.

Vienas iš tokių generolų, paaukojęs savo karjerą ant biurokratizmo altoriaus, yra James Gavin, armijos raketinių ginklų tyrinėjimų viršininkas. Jis nutarė pasitraukti iš vietos ir armijos, kad, kaip civilis, galėtų daugiau pasitarnauti Amerikos gynybos pastangoms.

Ir ne jis vienas. Rizikuodami savo karjeras, prieš dabartinę santvarką maištauja ir aviacijos štabo viršininkas generolas White, aviacijos raketinių ginklų viršininkas gen. Bernard Schriever, armijos raketų tyrinėjimų civilinis direktorius Dr. Werner von Braun, laivyno satelitų programos "Vanguard" vedėjas Dr. John Hagen ir daugybė kitų.

Blogiau negali būti

Minėti maištaują ginklų ekspertai ir jų draugai sako, kokie pakeitimai Pentagono ir biudžeto biuro santvarkoj ir bebūtų, blogiau, kaip ligi šiol tikrai nebus.

Prez. Eisenhoweris, prišiklausęs šitokių skundų ir išstūdiavęs brolių Rockefellerių fondo komisijos ekspertų išskeltus šaliai pavojus dėl šitokios tvarkos, arba tiksliau sakant netvarkos, šeštadienį atvyko su būriu patarėjų į Pentagoną pažiūrėti, kokia naujas reformos būtų galima praveisti.

"Vėžio žingsnio taktika"

Gen. Gavin vos galėjo sulaikyti ašaras senato komitete, pasakodamas, kaip jis išlaukė 10 mėnesių, laukdamas atsakymo į jo svarbų gynybos projektą. Atsakymą ir ligi šiol nesulaukė.

Pasirodžius erėvė pirmajam sputnikui, gen. Gavin įteikė 10 projektų, reaguojant į Sovietų nuostabią pažangą. Atsakymo į savo projektus jis nėra gavęs, jau nekalbant apie lėšas šių projektų tyrinėjimams.

Turi reikalo su 19 galvų

Armijos štabo viršininkas gen. Taylor laiko ant savo stalo 19 vėliavų, reiškiančių 19 civilių pareigūnų gynybos departamentu, iš kurių jis turi gauti sutikimą bet kokiam gynybos projektui.

Kai prez. Eisenhoweris įsakė "tuoj" pradėti Jupiter raketų masinę gamybą, praėjo 40 brangių dienų, kol biudžeto biuro biurokratai davė pinigų šiam reikalui.

Du kartus tuo pačiu ilgu keliu

Kitas kariškis nupasakojo, kaip posėdžiaujama dienų dienas su Pentagono civiliais viršininkais ir biudžeto biuro atstovais, kol kariuomenė išgauna pinigų "ant popieriaus". Po to, kai projektą patvirtina prezidentas ir kai kongresas sutinka tam reikalui skirti lėšų prasideda kelias iš naujo, kol iš biudžeto biuro išgauna kongreso paskirtus pinigus.

Per tą laiką reikia pareiti ir per lygiagrečius kongreso komitetus — senato ir atstovų rūmų.

Virš 100 komitetų

Ekspertas, dirbęs prie Rockefellerių fondo ir eksprezidento Hooverio komisijų sako, kad jam buvo sunku surasti Pentagono vietą, kuri galėtų spręsti lemiančius klausimus. Bet įstaigų, viršininkų ir komitetų, kurie gali sprendimus kliudyti, delsti — daugiau kaip 100.

Gynybos sekretorius turi pas sekretorių, generalinį patarėją ir 8 sekretorius-padėjėjus. Ir su jais visais reikia tartis, aiškinti, pradedant nuo sekretoriaus padėjėjo padėjėjo padėjėjo ir einant prie sekretoriaus padėjėjo padėjėjo, prie padėjėjo ir galiausiai prie pas sekretoriaus. Virš jų dar yra pats bosas, sekretorius, bet be aiškių teisių ir prievolių daryti skubius šalies apsaugos sprendimus.

Sukasi aplink Pentagoną kaip satelitai

Dr. von Braun paprastai keliauja du kartus per mėnesį iš armijos raketų arsenalo Huntsville, Ala., į Pentagoną Washington. Arsenalo karinis viršininkas gen. Medaris keliauja į Washingtoną kartą per savaitę. Aviacijos raketų viršininkas gen. Schriever pasakojo, kad jis kelioms iš Kalifornijos į Washingtoną per metus praleidžia 200 dienų.

Anot Dr. Urey, garsiojo fiziko, jei Sovietai savo raketomis ir sputnikais pralenkė Ameriką, tai parėjo tik ne nuo Amerikos mokslo, technologijos atsilikimo.

IŠ VISO PASAULIO

JAV kviečiai Jugoslavijai

WASHINGTONAS, D. C. — Remiantis nauja ekonominės paramos sutartim, Jugoslavija galės pirkti iš Amerikos kviečių ir kitų žemės ūkio produktų už \$60 mil. Jugoslavija mokės savo pinigais, dinarais, o Amerika dalį tų dinarų vėl paskolins atgal Jugoslavijai. Įskaitant šią sumą, Jugoslavija bus gavusi iš Amerikos nuo 1950 m. ekonominės paramos už \$750 mil. Karinės paramos (ginklų) Jugoslavija yra gavusi už \$1 bil.

Peronas-Jimenez patarėjas

CARACAS, Venezuela. — Nuverstasis Argentinos diktatorius Juan Peron ne tik kad nesilaikė neutraliai, apsigyvenęs kaip politinis pabėgėlis Venezueloje, bet dar davinėjo patarimus, kaip sutruškinti piliečių revoliuciją. Patarimų su Perono parašais buvo rasta pas Venezuelos "geštapo" viršininką Miguel Sanz. Kitas du planus revoliucijai sutruškinti paruošė Perono buvęs policijos viršininkas Kelly. Jiedu yra prisiglaudę Dominikos ambasadoje.

Laivynas atidėjo kelioms dienoms ir antrą bandymą iššauti į erdves žemės satelitą. Armija taipgi baigia pasiruošti satelitui iššovimui.

Mosikuodami vėliavomis, piliečiai eina Caracas (Venezuelos sostinė) gatvėmis po to, kai buvo paskelbta, kad prez. Marcos Perez Jimenez nuverstas ir pabėgęs, o valdžia sudarė armijos pareigūnų, įžūsi minia ieškojo slapstosios policijos narių, kad galėtų su jais suvesti sąskaitas. Skelbiama, kad kai kurie žvalgybininkai buvo sužeisti automobiliuose arba sumušti taip, kad vėliau mirė.

JAV PALAIKO TIRONUS, KALTINA BUVĘS VENEZUELOS PREZIDENTAS

Diktatoriaus Jimenez priešininkas pataria kovoti už išsilaisvinimą iš alyvos karalių

CARACAS. — Jovito Vilalba, Venezuelos demokratinės respublikonų unijos vadas, grįžęs po diktatoriaus gen. Jimenez nuvertimo namo, davė piktą pareiškimą prieš Ameriką, kur jis gyveno kaip politinis pabėgėlis nuo 1952 m.

Tais metais Vilalba buvo išrinktas į Venezuelos prezidentus. Bet jam pastojų kelią diktatorius Jimenez ir priverė bėgti į užsienį. Vos tik išlipęs iš lėktuvo po kelionės iš New Yorko, Jovito Vilalba pradėjo prieš susirinkusią minią kritikuoti JAV vyriausybę ne tik už gen. Jimenez, bet ir už visų kitų Pietų Amerikos tironų rėmimą.

Vilalba ragino tautiečius sukurti tvirtą šalies ūkį, kad ji pasidarytų nepriklausoma ne tik nuo Amerikos žibalo kompanijų, bet ir nuo vyriausybės teikiamos "išmaldos".

Atrodo, kad Venezuelos revoliucionierių sluoksniuose stiprėjo mintis nacionalizuoti milžiniškus žibalo šaltinius, kaip savo laiku padarė Meksika.

Grįžta ištremtieji vadai

Netrukus iš New Yorko grįš ir kiti du Venezuelos antikaktarizmo sąjūdžio vadai — Dr. Rafael Caldera, krikščionių demokratų partijos vadas, ir Dr. Romulio Betancourt, demokratinės akcijos partijos pirmininkas.

Komunistų partijos gen. sekretorius Gustavo Machado atskubėjo į išlaisvintą Venezuelą iš Meksikos.

JAV investavo \$3 bil.

Amerikos kompanijos yra įdejusios į Venezuelą, daugiausia į žibalo pramonę, \$3 bil. Venezuela užima antrą vietą po JAV petrolijos gamyboj.

Vilalba žadėjo garantuoti JAV kapitalui saugumą, bet sąlyginiai, jei ir JAV kompanijos gerbs Venezuelos darbininkų ir tautos teises. Kalbėdamas apie visų antifašistinių partijų vienybės reikalingumą, jis aplenkė komunistus, nors ir jų atstovas žurnalistas Pence įeina į laikiną revoliucionierių valdžią.

Civilinių revoliucionierių vad. das reporteris Ojeda, priklausęs Vilallobos kairiajai demokratinės respublikonų unijos partijai, irgi išskėlė įtartinus komunistų planus — pagrobti "jungtą" į savo rankas. Jis pasakė, kad komunistus bus galima lengviau

Amerika atėmusi Anglijai laurus

Spauda kelia triukšmą

LONDONAS. — Anglų spauda kaltina Ameriką, kad ji pasisavino anglų mokslininkų laimėjimus, siekiant pajungti vandenilio bombų ir sunkiojo vandenilio jėgą.

Tuo reikalu London Dispatch rašo: "Harwell vyrai (atominės laboratorijos mokslininkai) nustumti į antrą vietą. Britai pralaimėjo ZETA karą ("Zeta" yra anglų "krošnis" išlaikanti astrologinį karstį, reikalingą vandenilio atomams sujungti). JAV pasiglemžė nuopelnus".

Kritikuoja adm. Strauss

JAV Atominės Energijos Komisijos pirmininkas nuneigė anglų spaudos tvirtinimus, kad JAV vyriausybė spaudžia Angliją, kad ji neskelbtų savo laimėjimų šioje srityje, o jeigu skelbtų, tai kartu ir atsargiai, duodant laiko Amerikos mokslininkams pasivyti anglus.

Minėto laikraščio New Yorko korespondentas rašo, kad Straussui pavyko pasisavinti visus anglų mokslininkų nuopelnus.

Straussas kritikuoja anglų spaudos ir už klaidingą galvojimą, kad doleriais galima atsverti ir mokslininkų smegenis.

Young neteko \$20 ml.

NEW YORKAS. — Finansininkų sluoksniuose kalbama, kad New York Grand Central geležinkelio kompanijos pirmininkas Robert Young nusišovė dėl kompanijos piniginių nuostolių. Geležinkelio auksinės dienos baigiasi. Jie turi dalintis žmonių ir prekių transportavimu su sunkvežimiais ir lėktuvais. Bizniui blogėjant Grand Central neseniai nutarė susijungti su Pensilvanijos geležinkelio kompanija.

Akcijos vienok pastaruoju laiku ėmė kristi. Robert Young, vienas iš didžiausių Grand Central kompanijos akcininkų, pasitaraisiais mėnesiais turėjęs \$18-\$20 mil. nuostolių dėl akcijų kurso skirtumo. Ypač jis buvęs susikrimtęs dėl savo giminių ir draugų, kuriuos jis prikalbino sudėti savo kapitalą, kad jis galėtų išskirti kompanijos vadas. Draugai ir giminės padėjo jam įsigalėti kompanijoje, bet per tai prarado irgi nemažą milijonų, susvyravus ir ėmus pulti Youngo kompanijos akcijoms.

Vilniuje mirė inž. Leonardas Mackevičius, Lietuvos Valst. dailės instituto architektūros katedros vedėjas, 57 metų amžiaus. 1932 m. buvo baigęs Kauno Aukštesniąją technikos mokyklą, o 1940 metais Kauno universiteto technikos fakulteto statybos skyrių.

AMERIKA "DIDELĖM JĖGOM" EITŲ Į PAGALBĄ BAGDADO PAKTO ŠALIM

Dulles įspėjo komunistus nesikėsinti agresijai

ANKARA, Turkija. — Atidarant Bagdado pakto šalių konferenciją, valstybės sekretorius Dulles užtikrino, kad JAV vyriausybė pagelbės šio pakto nariams "didelėmis judriomis jėgomis" prieš kokią komunistų invaziją į jų teritorijas.

Amb. Thompson apie JAV-SSSR derybas

Kremlius laikosi užsispyręs

WASHINGTONAS, D. C. — JAV ambasadorius Llewelyn Thompson, atvykęs iš Maskvos pasitarimams su savo vyriausybe, prisipažino, kad jo pastangos įtraukti Sovietus į derybas prezidento Eisenhowerio išdėstytomis sąlygomis nedavė vaisių.

Korespondentų klausinėjamas apie naujai pasakytas Chruščevio derybų sąlygas, Thompson atsisakė pasakyti savo nuomonę. Korespondentų manymu, Chruščevio išdėstytos sąlygos per daug prieštarauja JAV ir jos sąjungininkų reikalavimams, kad būtų prasmės šaukti vyriausybės vadų konferenciją.

Amb. Thompson pabūs Washingtone, kol iš Turkijos grįš valstybės sekretorius. Su juo nori išsikalbėti ir pats prezidentas. Thompson pradėjo eiti pareigas Maskvoj tik pereitų metų "birželio mėn. Iki to laiko jis buvo ambasadorium Austrijoj.

J. Kadar traukiasi iš premiero pareigų

Liks tik partijos sekretorium BUDAPEŠTAS. — Sovietų durtuvais ir tankais įkeltas į valdžią Janos Kadar pasiūlė "parlamentui", kad premierių pats tvirtintų vicepremiere Ference Muennich, 72 metų komunistą. Jis pats, Kadar, pasitenkinsias komunistų partijos sekretoriaus vieta. Kadangi "tarybinę sistemą" partija yra aukščiau visko, Kadar, kaip pirmasis partijos sekretorius, lieka ir toliau vyriausios Kremliaus patikėtinis okupuotoj Vengrijoj.

Mirė prezidento brolis Arthur

KANSAS CITY. — Buvęs bankininkas Arthur Eisenhower, prezidento brolis, mirė širdinės ligos, 71 metų amžiaus. Prez. Eisenhoweris dėl tos priežasties atšaukė pietus, numatytus pirmadienio vakarą Baltuosiuose rūmuose JAV aukščiausio teismo nariams. Ar prezidentas važiuos į brolio laidotuves, paaiškės kiek vėliau.

NUSKENDO 222 JAPONAI

TOKIJAS. — Smačiant didelį audrą Japonijos pakraščiuose nuskendo keltas, palaikas susisiekimą tarp salų. Su keltu nuskendo 170 žmonių.

Toj pačioj audroj nuskendo ir 7 kiti pakrančių susisiekimo arba žvejybos laivai su 52 žmonėmis. Apie 60 žmonių pasigenda ma.

Washingtonė pasirašyta sutartis su Sovietų Sąjunga išplėsti kultūrinį, mokslinį ir šiaip piliečių bendradarbiavimą. Keisis net televizijos programomis.

Tiems, kurie planuoja agresiją, turi būti iš anksto žinoma, kad jų nuostoliai bus daug didesni už bet kokius laukiamus laimėjimus, pasakė Dulles. Jei nežiūrint to agresoriai išdrįstų pulkti, Amerika sumobilizuotų galingas pajėgas apginti Vidurinių Rytų tautas.

Valstybės sekretorius dalyvauja "stebėtoju" ir pirmą kartą Bagdado šalių konferencijoje. Sąjunga buvo sudaryta 1955 m. Į ją įėjo: Anglija, Turkija, Irakas (jo sostinės vardu sąjunga ir pavadinta), Iranas ir Pakistanas. Ameriką formaliai Bagdado pakto nepriklauso. Bet ji įeina į įvairius padalinius, politinį, karinį komitetą ir per tai pasidarė svarbiausiu pakto ramsčiu.

Bombos "pasveikino" konferenciją

Kelėtą valandų prieš atidarant konferenciją Amerikos priešai įmetė bombas į ambasados sandėlį ir privatų knygyną (American Publication Book Store) prie JAV informacijos agentūros. Iš žmonių niekas nenukenėjo.

Konferencija vyksta parlamento rūmuose, stipriai saugomose turkų policijos. Ją atidarė Turkijos ministras pirmininkas Menderes. Demesio centre buvo John Foster Dulles. Pakto nariai deda pastangas įtraukti Ameriką pilnu nariu. Bet Dulles nenori visiškai supykinti kitas arabų šalis, kurios nenekena Bagdado pakto. Prie tokių priklauso ne tik Egiptas ir Sirija, bet ir gana draugiškos Amerikai arabų valstybės, kaip Libanas, Jordanija ir Saudi Arabija.

Dulles atsakė Sovietams

Valstybės sekretorius su pašaipa atsiliepė apie Sovietų patarimus islamo šalims, kad jos neturi teisės ginkluotis ir gintis dėl savo religingumo, net savo religinę laisvę.

Jis įspėjo arabų-islamo pasaulį dabotis Kremliaus fanatikų, nesiskaitančių su jokiom moralinėmis priemonėmis užvaldyti visą pasaulį, kaip kad jie užvaldė jau visą eilę tautų.

JV švelnina sąlygas "viršūnių" derybom

Nori susitarti dėl darbotvarkės

WASHINGTONAS, D. C. — James Hagerty, Baltųjų rūmų spaudos sekretorius, užtikrino, kad prez. Eisenhoweris nori rimtų, nuosirdžių derybų su Sovietų vadais, jei tik būtų išpildyta vienui viena sąlyga: susitarti iš anksto dėl "viršūnių" konferencijos darbotvarkės.

Darbotvarkės klausimą būtų galima išspręsti žemesnio lygio pasitarimuose — per diplomatinis atstovus ir užsienio reikalų ministerius. Šitaip buvo pasakyta ir prezidento atsakyme Bulgarijai.

ŽIEMOS VAKARAIŠ KNYGA YRA GERIAUSIAS ŽMONIŲ BIČIULIS

APYSAKOS IR ROMANAI

Lietuvių autoriai:

P. Abelkis — Žemaičių Krikštai. Istorinis romanas. 422 psl. \$3.50
P. Abelkis — Atlaidų Pavėsy. Istorinis romanas. 468 psl. \$4.00
Vytautas Alant — Pragarų po šviesės. Romanas. 434 psl., gražiai įrašta. \$3.50
Pulgis Andriusis. Tipelis. Humoro istorinis romanas. 240 psl. \$3.00
Pulgis Andriusis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. \$1.50
Aloyzas Baronas — Sodas už Hori-zonto. Romanas. 254 psl. \$2.50
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu. Romanas. 224 psl. \$2.50
St. Būdavo "Uždraustas stebėklas". Romanas. 246 psl. \$2.60
Bronius Daubaras, MELYNIA SUK-NELE. Apysaka. 154 p. \$1.50
L. Dovydenas — Tūkstantis ir Viena Vasara. Romanas. I dalis. 218 p. \$3.00
L. Dovydenas — Naktys Karališ-kiuose. Apysaka. 168 p. \$2.00
L. Dovydenas — Broliai Domeikos. 260 psl. Istorinis romanas. \$2.50
Liudas Dovydenas — Per Klausu-čių Ulytėlę. Apysaka. 176 psl. \$2.20
Jurgis Gliuda. Namai ant Smėlio. Chicago, 1952 m., 221 psl. \$2.00
P. Jurkus "Pavasaris prie Vardu-vo". Pasakojimas. 175 psl. \$2.50
Marius Katiliškis — Užuojeja. Apysakų romanas. 362 psl. \$3.50
P. Kesutis — Tarp žalsvų pala-pinių. Romanas. 292 psl. \$3.00
Juozas Krikštaitis — UKVIAI ŽMONES. Romanas. 268 p. \$2.75
A. Landsbergio "Keliuonė". Premi-juotas romanas. 259 psl. \$2.50
Lazdynų Peleđa — Motulė Pavi-lijo. Ilustruota, 43 psl. \$0.60
H. Lukasevičius. Likimo žaismas. Romanas. 231 psl. \$2.50
Jonas Marcinkevičius — Krazių Skerdynės. Istorinis romanas. Lie-tuvoje premijuota knyga. I dalis. 324 puslapių. \$3.00
Jonas Marcinkevičius — Krazių Skerdynės. Istorinis romanas. II dalis. 320 psl. \$3.00
Alg. Margeris. Čikagos Sešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdas, 1952 m. 316 puslapių. \$3.00
Alg. Margeris — Šliuhtarai. Amerikos lietuvių tautinio ir kul-tūrinio agitavimo laikų istorinis ro-manas. 652 psl. Iristas. \$3.00
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. \$4.00
Algirdas Margeris — Saulės Rustybė. Romanas. 312 psl. \$3.00
Nelė Mazalaitė SAULĖS TAKAS. Romanas. 418 p. \$3.75
Vladas Ramojus — Lenktynės su Se-tonu. Karo nuotykių. 292 psl. \$3.00
Adomas Mickėvičius — Konradas Valenrods. Istorinė apysaka. 98 psl. \$1.50
V. Mykolas-Putinas — Altorių Sešėly. Romanas. Trys dalys vienoje knygoje. 628 psl. \$6.00
P. Orinitaitė — Paslėpta Žaidžia. Jaunamartės takas. Romanas. 180 psl. \$2.00
Marija Radzevičiūtė ZEMELE SVEN-TOL. Apysaka iš lietuvių knygų mėty-kovų. 132 psl. \$2.00
Satrijos Ragana — Senamė dyvė. Apysaka. III leidimas. 176 psl. \$2.00
Ale Rūta — Trumpa diena. Premi-juotas romanas. 434 psl. \$4.00
Ale Rūta — Duktė. Apysaka. 250 psl. \$2.40
Bals Sruga, KAS BUS KAS NE-BUS. BET ŽEMAITIS NEPRAZYS. Jauno vaikinų nuotykių Napoleono laikais Lietuvoje. 206 p. \$2.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nu-otykių. Apysaka jaunimui ir senimui. 508 psl., gražiai įrašta. \$5.00
R. Spalis ANT RIBOS. "Gatvės ber-niuko nuotykių" tęsinys. 482 p. \$5.00
I. Simonaitytė — Aukštųjų Šimū-nių Likimas. 438 psl. premijuotas romanas \$3.50
Ignas Seinius — Raudonasis tyva-nas. 328 psl. \$3.00
Ignas Seinius — Kuprelis. 162 psl. Gražiai įrašta. \$2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvo-kas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. \$2.75
Juozas Švaistas KNYGNEŠIŲ PED-SAKAIS. Romanas. 295 psl. \$3.00
P. Tulpė. Kalnų dvasia. Freibur-gas, 1946 m. 208 psl. \$1.50
P. Tulpė. Tiltas sargas. P. Abelkis leidykla. 151 psl. \$1.50
Andrius Valuckas — Nemuno Su-nūs. Romanas. I dalis. 280 psl. \$3.00
L. Zeikau "Laipiai ir Tolumas". Romanas. 241 psl. \$2.50

VERSPINIAI VEIKALAI

F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir bausmė. I dalis. Romanas. 301 psl. \$3.00
F. M. Dostojevskis "Nusikaltimas ir bausmė". II dalis. 258 psl. \$2.50
M. Dostojevskis Pažemintieji ir Nu-skrįstusieji. Romanas. Išeido Nemu-F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė". III dalis. 300 psl. \$3.00
Th. Heyerdahl, KON TIKI. Nu-otykių Ramiajame vandeninyje. 414 p. Kaina \$1.50
N. Gogol "Mirusios sielos". M. Miš-kinio vertimas. 290 psl. \$3.25
Mirko Jalušic — Cezaris I dalis. Isto-rinis romanas \$2.00
Mirko Jalušic — Cezaris, II dalis \$2.00
Mirko Jalušic — Cezaris, III dalis \$2.00
Paer Lagerkvist. Barabas, (1951 metais Nobelio premija laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina \$2.25
Francis Mauriac, 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gindytoja. Ro-manas. 134 psl. \$1.75
Azel Munthe — San Michele kny-ga, I dalis, 328 psl. Parduodama tik kartu su II-ja dalimi. \$2.50
Prosper Merimée. Kolomba. Ro-manas. 222 psl. \$2.25
Azel Munthe — San Michele kny-ga, II dalis, 312 psl. Parduodama ir atskirai. \$2.50
Guy De Maupassant. Mothers širdis. Romanas. 268 psl. \$2.60
W. S. Reymont. Kaimiečiai, I da-lis. Romanas. 352 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 384 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III da-lis. Romanas. 472 psl. \$3.50
Roman Rolland — Petras ir Liu-ria. 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. \$1.20
Atsilankyt arba siųskit money orderi pridede 10c. knygos persiuntimui.

NAUJENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Tampa, Fla.

ŠALČIAI

Visi tik kalba ir rašo apie šalčius, kurie nusiaubė Floridą. Girdi, tokių šalčių Florida seniai beturėjusi, — kas tai panašaus buvę 1896 m.

Nespėjo žmonės atsipeikėti nuo pirmo smūgio (atsėit, pir-mo šalčio), kaip ir vėl susilaukė antro smūgio, — antros šalčių bangos. Sodams ir daržams tie šalčiai padarė nepaprastai daug nuostolių, kurie skaičiuojami milijonais dolerių. Nukentėjo citriniai vaisiai, gėlės ir daržovės. Bet štai po tų šalčių ge-ka užlijo ir vėl viskas pradeda atgyti: petunijos, azelijos ir kitos gėlės jau žydi. Dar praeis pora savaitių, ir vėl viskas bus žalia, graži ir malona. Nebesi-matys nei nurudavusių lapų, nei kitų šalčio padarytų žymių.

Kostas Cepulevičius ir aš mėgstame automobiliu pasivaži-nėti po Floridos tas vietas, kur-rios daugiausia nukentėjo nuo šalčių. Tikrai idomu stebėti tos savotiškos katastrofos pasekas. Pastitę matyti nemažai tokių sodų, kurie visiškai nuo šalčių nenukentėjo. Dažniausiai jie yra kiek aukštesnėje vietoje. Keis-tai atrodo, kai štai vienas sodas išliko visiškai nenukentėjęs, o kaimynystėje kitas sodas nei vaisių nebeturi, nei medžių la-pai bežaliuoja. Medeliai be lapų, o ant žemės tiek vaisių prikritę, kad juos šiupelėmis galima semti. Bet iš tų vaisių menka nauda, nes jie šalčio sugadinti.

Mes šiauriečiai dėl tų šalčių per daug nedejuojame: didelis čia daiktas, kad trumpą laiką oras buvo normalus. Prisime-name, koks oras žiemos metu būdavo šiaurėje, sakysime, kad ir toje pat Chicagoje, kai reikė-davo per pusnyčius bristi ir nuo didelių šalčių drebėti.

Tiesą, tokios netikėtos oro permamos mes nesitikiame, ir tai mums padarė šiek tiek ne-malonumų. Kai nusitarėme Flo-ridoje apsigyventi, tai su žiemi-niais drabužiais atsisveikiname, — išdaliname juos: šią žiemą apie trejetą savaitių jie ir čia būti būvę reikalingi. Kai kurie juokdariai sako, jog reikia kreiptis į šiauriečius ir prašyti, kad jie grąžintų mūsų kailei-nius...

Bet kaip ten bebūtų, mums iš šiaurės atvykusiems tie šalčiai buvo tik maža permaina. Žino-ma, visai kitaip jautėsi turistai bei atostogininkai, kurie tuo lai-ku čia buvo atvykę. Kai kurie jų tiek Florida nusivylė, kad čia nebaigė nė savo atostogų ir išsi-skubino namo. Ie dabar apie Florida visokių baisių dalykų prikalba.

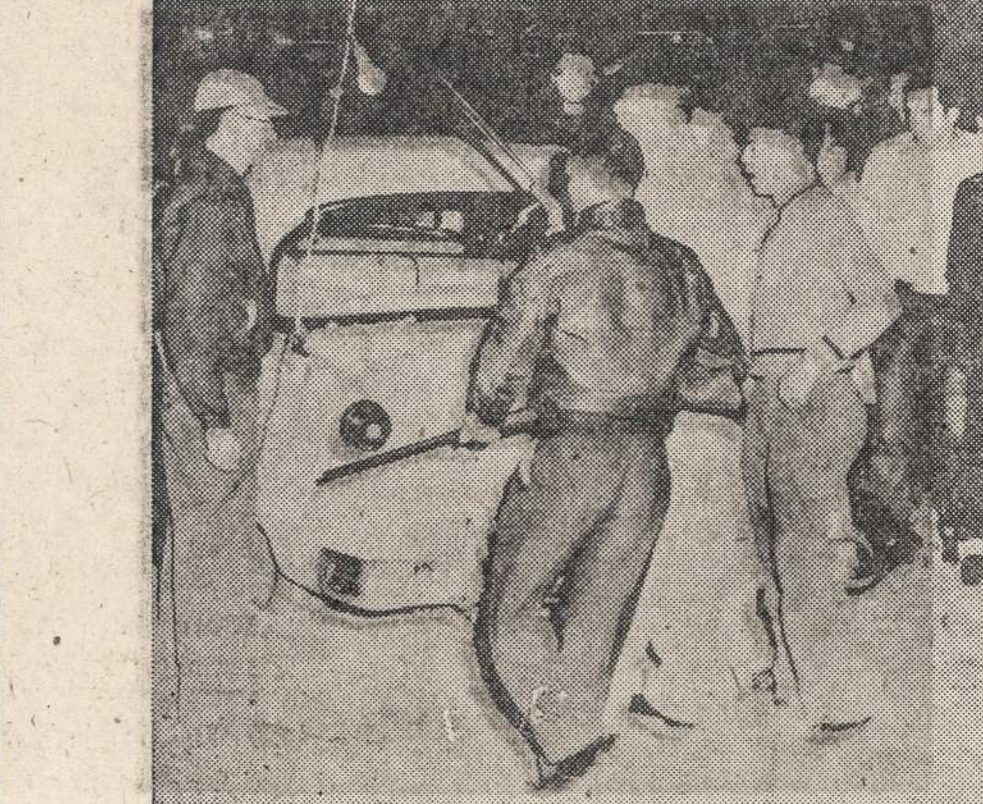
A. Garbukas (Rustapėdis) sau juokauja ir dėl šalčių nesijau-dina. Užsivilkęs megstinuką, jis tik spaceruoja po Orient bul-varą. Šumskiai jau buvo besirengia-nam grįžti, kai šalčiai užklupo, bet dabar jau apsiprato. K. Cepulevičius džiaugiasi, kad pagaliau pasisekė ligą nu-galėti. Jis čia jaučiasi daug geriau, negu Antioch, kur žiemos šalčio ir nepastovios. Floridoje jis yra nutaręs visai apsigy-venti.

Petras ir Hipatia žeimiai bai-gia statyti puikų namą, kurį yra nutarę parduoti lietuviams. Anelė Zabukienė turi keletą žemės sklypų pardavimui. Būtų gerai, kad lietuvių tuos sklypus nu-pirktų ir ant jų pasistatytų na-mus. Tuo būdu čia susidarytų skaitlingesnė lietuvių kolonija.

Csiegiečiai Moliai ramiai čia leidžia atostogas ir nesiskun-dija, kad šalta. George ir Mary Novick'ai iš Gary (Ind.), pra-leidę čia porą mėnesių, grįžo namo, kad galėtų sutvarkyti sa-vo reikalus. Po to jie yra pasi-renge grįžti į Florida ir pasto-veičia čia apsigyventi. Reikia pasakyti, kad Florida vis daugiau ir daugiau sutrau-čia žmonių. Atsilanko tūkstan-čiai ir tūkstančiai turistų. Kai kurie jų tiek susižavi Florida, kad nusitaria čia ir apsigyventi.

Apie 60 žmonių buvo sužeista tankvežimio eksplozijoje Niagara Falls, N. Y., 19 tarpe asuonių mokyklų mokytojai ir mokiniai. Vaz-de viena sužeista kūla naktina i ambulansą.

Ginkluoti įpykę indėnai žygiuoja prieš Ku Klux Klan susibūri-vimą Maxton, N. C. Mažiausiai 4 žmonės buvo sužeisti susidūry-mu, kol policijai pavyko "kara" likviduoti.

Entomologija
North Dakota universiteto prof. Dr. R. G. Wheeler pa-neigė nuomonę, kad skruzdės yra darbinės. Jo moksliniai tyrinėjimai parodė, kad skru-zdinai yra tik dykinčiai, o skruzdės daugiausiai laiko praleidžia besipudruodamos. — Floridos farmų tyrinėjimų stotis paskelbė projektą, ku-riuio žada išnaikinti į gyvulių odą kiaušinėlius dedančias muses, sugaudant jų pateles ir jas sukeriant su patinė-liais, kurie padaryti nevaisin-gais radiacijos pagalba.

Valdiškas etiketas
Kinų nacionalistų valdžia Formozoje po trijų metų dar-bo baigė knygą apie etiketą arba mandagų socialinį elge-si.

Vienas Chicago jury teis-mas nusprendė, kad tuo atve-ju, jei po vestuvių yra rengia-mi dveji pietūs, tai nuolatok-tėvas, jei jis sumokėjo už pir-muosius, turi teisę reikalauti, kad už antrosius sumokėtų jauniojo šeima.

Pietų Afrikos teisingumo ministerija išleido potvarkį, kad čiabuviams galima pirkti degtinę tik baigusiems univer-sitetą.

Los Angeles miesto taryba gavo pasiūlymą išleisti įsaky-mą, draudžiant autobusais važiuojant vaikams rodyti praeiviams liežuvį. Vienam pyrago valgytojui apskundus teismui kepyklą už turtą, kurį bevalgydamas jis susiėdė burną torte buvusia vinimi, teismas kepyklą nu-baudė \$28 už pardavimą py-rago "kenksmingą Mr. Flen-burgui, kuris nebuvo jo reika-laujama substancija". Illinois valstybės legislatura uždraudė šaudyti dirvų kiau-lytes (ground hogs) 26-se ap-skrityse, neuždraudama ki-tose 6-se.

Venezueloje įvyko kruvinas sukili-mas, kurio pasekoje buvo nuverstas prezidentas diktatorius Marcos Perez Jimenez. Spėjama, kad Jimenez, kuris devynerius metus diktatoriškai valdė kraštą, pabėgo į Dominikonų respu-bliką.

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANESIMAI

GYDYTOJŲ SUSIRINKIMAS
Illinois Lietuvių Gydytojų Draugi-sios susirinkimas įvyks šių metų sau-sio 28 dieną, 2458 W. 71st St., esan-čioje klinikoje. Gydytojų kabinete dr. A. Kriauč-kiūnaitė skaitys paskaitą apie anksty-va gimdos vėžio diagnozę. Po to bus rodomos tuo pat vardu National Can-cer Instituto paruoštas filmas. Dr. S. Budrys, pirmininkas — Dr. P. Z. Zalatoris, sek.

Erzvilko Klubas rengia šaunų va-kara su programa šeštadienį, vasario 1 dieną Vengeliškos svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 7 val. vak. Ižanga 50c. Programą atliks Ex-mai-nierių choras. Geri gerimai, skautūs valgiai ir grausminga muzika. Prašo-me visuomenę ir narius, es dalyvauti. Kviečia Valdyba ir Kom.

PRANCISKUS ANDRULIS
gyv. 249 N. Wolf Road Des Plaines, Ill.

Mirė 1958 m. sausio 26 dieną, 8:08 val. vakaro. Gimęs Lietu-voje, Raseinių apskr., Kelmės parap., Preikurų kaime.

Amerikoj išgyveno 53 metus. Paliko huliudę: 2 dukters: Frances Baker, žentas William George ir anūkai: Larry ir Ro-nald; Pauline Dailey, žentas Carol; brolis Antanas su šeima, sesuo Karolina Shimkus su šeima ir daug kitų giminių, drau-gų bei pažįstamų.

Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai.

Kinas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Litanica Ave.

Trečiadienį, sausio 29 dieną, 9:30 valandą rytu bus lydimas į koplyčios ir Sv. Jurgio parapi-jos baznyčia, o po gedulingu pamaldų bus laidojamas Svento Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Pranciškaus Andru-lio gimines, draugai bei pažis-tami nuosirdžiai kviečiami da-lyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nulūdię lieka: Dukters, žentai, Brolis, Sesuo ir kiti gimines.

Laidotuvį direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: Yards 7-3401.

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama /
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms,
Banketams, Laidotuviams,
Papušimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

Donald A. Petkus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

PILNAS LAIDOJIMO
PATARNAVIMAS SU KARSTU:
nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690,
\$795, \$880, \$995 ir daugiau.

1410 So. 50th Ave.
Telefonas: FO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 South Western Avenue Tel.: Grovehill 6-2345-6
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKĄ and EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčia arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741—1742 ir Lafayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: Yards 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: Olympic 2-5245 — Townhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ RIAI. JIE ŽINO, KAD NAU-
SROVIŲ ŽMONES: DARBININ- JENOS PADUODA TEISIN-
KAI, MOKSLININKAI, VALS- GIAUSIAS ŽINIAS IR GE-
TYBININKAI, DVASININKAI, RIAUSIUS RASTUS.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JANUARY 28, 1953

SPAUDOS PABIROS

Kartais pagalvoji: ar ne geriau būtų skaityti tik vienos srovės laikraščius? Prisiskaitęs jų, viską priimtumei už gryną pinigą ir toliau niekuo nekvaršintumei galvos. Parašyta — paskaityta — patikėta ir, progai pasitaikius, kitam išdėta.

Va, imi vienos srovės leidinių, parašyta vienaip; paimi kitos, ten pabraukta priešin-gai. Paklūsti, kaip tarp dviejų medžių. Argi seniai čia nus-kambėjo žinia, kad žymus Lenkijos mokslininkas Dr. Jerzy Leon Nowinski, atvykęs į Ameriką John Hopkins uni-versitetą Baltimorėje, Md., skaityti paskaitų, nutarė ne-begrižti į raudonąją Lenkiją ir, paprašęs, gavo Amerikos vyriausybės leidimą pasilikti šiam krašte. Lietuviški laik-raščiai apie tą mokslininką ir-gi pakankamai rašė. Pvz. Nau-jienų nr. 4 tarp kitko rašoma:

"Kitas jo buvęs kolega, pa-vadinęs pabėgėlį padoriu žmo-gum, pasakė, kad Nowinski nutarė dėl to nebegrižti į Lenkiją, kadangi jis žydus". O ka-talikiškos srovės dienraštis Draugas š. m. nr. 5 apie tą mokslininką porina šitaip:

"Prof. Nowinski ir jo žmo-na yra giliai religingi katali-kai" (pabraukta mano).

Kaip čia dabar: žydus tal-mudistas ar katalikas evange-listas? Kur baltas, o kur juo-da? Tuojau nuklysta atmintis į tuos laikus, kai Ispanijoje virė pilietinis karas. Tada Lie-tuvos žinios kasdien skelbda-vo laimėjimus prieš sukilėlį Franko, o katalikiškas XX Amžius tuo pačiu laiku imda-vo Ispanijoje vieną miestą po kito iš vyriausybinių rankų. Kaip toje pasakoje apie čigo-ną: "Čigonėli, kokios tu reli-gijos?" gi čigonėlis: "Ponuli, o kokia tamstytei patinka?"

Teisybė savo keliu, tuo tar-pu, kaip sakta lietuviška iš-mintis: "Juoktis yra sveika".

Dirvos savaitraštis nuo šių metų pradžios virste dukart-savaitiniu (linkiu sėkmės!) J. Paplėno lūpomis labai gražiai šneka apie tautinės srovės jaunimo organizaciją Jaunoji Lietuva. Tuo tarpu man, kar-tais susiduriam su ta orga-nizacija, ji ne visur spindi krikščioniškos vaivorykštėmis.

Po pirmojo pasaulinio karo Lietuvai atkovojo nepriklausomybę, net ir nuosaliausiuose kaimuose pradėjo kurtis kultūriniai jaunimo būreliai. Kaip šandien matau šeštadienio vakarais prisikimšusi mano gimtojo kaimo pradinės mokyklos salę subrendusio jaunimo, atidžiai besiklausančio tos mokyklos mokytojos ar Emilijos Janonytės (poeto Juliaus Janonio sesers) ryš-kaus skaitymo, o skaityma baigus matau tą jaunimą lin-ksmai besiskirstantį su įvai-raus turinio knygomis ranko-se. Laikui bėgant to būrelio sudėtis ir vadovybė keitėsi, bet niekada neišblėso kaimo jaunimo troškimas šviestis ir kultūriniai veikti. Būrelis sti-prėjo ir savo veiklą plėtė. Bet į politiką nesimaišydavo. Jam užteko grynai kultūrinės veiklos: tai vakariniai lavinimosi kursai, kaimui pritaikyti vai-dinimai ar nuotakiniai jauni-mo pasilinksminimai vasaros šauonio gamtoje.

Taip atplaukė 1926 metai su gruodžio mėn. 17 d. per-versmu ir 1927 metai su tuo-metiniam režimui neprita-riantį jaunimo organizacijų uždraudimu, su kultūrinės veiklos kaimo stabdžiu. 1927 metų pavasarį mano gimtojo kaimo jaunimas pasiruošė vaidinimui, susitarė su moky-klos namo savininku dėl pa-talpy, patį mokytoja parašė prašymą Biržų karo kome-

dantui duoti leidimą vakarui praveisti.

Apdriskęs gimnazistukas viena 1927 metų popietę užei-na į karo komendanto rašti-nę ir nedrąsiai paprašo prie-rašomojo stalo sėdintį pane-lę išduoti jam kaimo mokyto-jos prašytą leidimą. Panelė gimnazistui pasako, kad leidi-mas nebus duotas, nes būrelis veikia nelegaliai, — neišregi-stravęs. Veltui gimnazistukas aiškina, kad jo kaimo jauni-mas neužsiima jokia politine veikla, kad tas būrelis jau ke-letas metų veikia tik kultū-rinėje srityje ir kad jis nėra nie-kuo prasižengęs. Taip besiaiš-kinant, į raštinę įeina vidu-nio ūgio ir amžiaus aukšto laipsnio (pulk. leitenantas) kariškis ir griežtai užbaigia: "Leidimo negausite, o už ne-legalią veiklą galite būti nu-bausti". Parklampojęs į na-mus gimnazistukas viską pa-pasakoja kaimo mokytojai. Mokytoja O. V. nenusimena: jos tėvų namai yra netoli karo komendantūros Biržuose, jos tėvai ir ji pati yra asmeniškai pažįstami su ponu komendan-tu. Ji pati nueis ir leidimą gaus. Tačiau ir ji grįžta nieko nepėsus. Visas jaunimo dar-bas, pasiruošimas ir išlaidos, susijusios su tuo kultūrinio parengimu nuėjo vėjais.

Bandoma ieškoti išeities ir būrelio veiklą tęsti toliau. Susisiekama su Kaunu; iš ten gaunama sporto klubo (L.F.-LS) įstatai ir nurodymai, kad klubo padalinius steigti. Iš jų paaiškėja, kad visa tai su-rišta su nemažomis ir nuola-tinėmis (kas mėnesinis nario mokestis) išlaidomis. O iš kur kaimo jaunimas tas lei-šas ims? Sporto klubai dar gali veikti, bet dauguma jų susispietę Kaune, tuo tarpu visos kitokio pobūdžio jauni-mo organizacijos ar sambūrė-liai uždaryti. Užtat jokių var-žtų nededama naujai steigia-mai ir tuometinio režimo vi-sai remiamai jaunimo orga-nizacijai Jaunoji Lietuva. Kai-mo jaunimas ilgai svarstęs, prieina išvadą: jeigu norime išlaikyti iki šiol vartytą kultū-rinę veiklą, jeigu norime mū-sų pačių suvestomis knygomis gausų knygynėlį išlaikyti, jei-gu norime ruošti lavinimosi kursų ir vakarus, ir jeigu ne-norime mirdėti tamsoje, nors nepritardami esamam reži-mui, turime steigti "jaunali-etuvių" skyrių. Nutarta — pa-daryta. Tokiu būdu, grasini-mu ir spaudimu iš viršaus ma-no gimtajame kaime 1927 me-tais įsisteigė pirmasis "jauna-lietuvių" skyrius visoje Lietu-voje.

Panašaus spaudimo ir bau-ginimo būdu "jaunalietuvių" skyriai auga visoje Lietuvoje. Didžiausią jų steigėjų našta neša kaimo mokytojai. O ką darysi, jeigu tau pagrasinama atleisti iš darbo? Jų (grasini-mų) gaudavo ne tik pradinį, bet ir vidurinių mokyklų mo-kytojai. Vieno rajono vadas T. panašiai grasino vienam šių eilučių autoriaus pažįsta-mam mokytojui. Mokytojas neišsigando: rajono vadą iš-koliojo ir bet kokią pažintį su

jį nutraukė. Bet ar daugelis mokytojų, ypatingai kaime dirbusių mokytojų, galėjo turėti tiek drąsos? Dirvos nr. 3 J. Paplėnas rašo:

"Jaunosios Lietuvos prie-šai prigaminę apšiai pasai-kių apie ją. Viena senesnių jų byloja, kad J.L. pareigū-nų darbas sąjungoje buvęs atlyginamas. Tai netiesia. Vyriausios vadovybės, rajo-nų, apylinkių ir skyrių va-dovybių nariai ir daugelio jų vadovybių pagalbinių or-ganų nariai negaudavo jo-kio atlyginimo".

Taip, tiesioginio atlyginimo negaudavo, bet yra faktas, kad kuo veiklesnis tos orga-nizacijos pareigūnas, tuo ge-riau apmokamą tarnybą gau-davo. Juk "jaunalietuviai" ta-da buvo pačios vyriausybės favorizuojami. J. Paplėnas va-dina "mitu" gen. Raškio at-siminimuose esantį teigimą, kad "jaunalietuviai" jau buvo pradėję ginkluotis. Gal ir ne-buvo pradėję ginkluotis, bet ir pats J. Paplėnas, manau, gerai žino, kad vienu laiku "jaunalietuviai" buvo užsimo-gę pajungti sau visą Šaulių Są-jungą. O toji Sąjunga juk ne-priklausomoje Lietuvoje buvo stipriausia karinė organizaci-ja šalia kariuomenės. Nejaugi tos Sąjungos turėti ginklai ta-da (sąjungus "jaunalietuvius" su šauliais) būtų buvę palikti vien tik šauliams? Kieno ka-binete tas projektas buvo iš-dirbtas (kariuomenės štabe, Šaulių S-gos rūmuose, "jauna-lietuvių" vyr. vadovybėje, ar ministrų kabinete) man ne-žinoma, bet kad toks sumany-mas buvo, tai niekas neužgin-čys. Tik Šaulių Sąjungos ma-

žesniuose padaliniuose — sky-riuose, būriuose ir kuopose, — pasireiškęs grūmojantis bruz-dėjimas atšaldė to projekto sumanytojų troškimus.

Niekas nepriekaištautų tau-tininkų režimui, jeigu jis ne-būtų uždraudęs kitokių pažiūrų jaunimo organizacijų ir vi-sas vienodai rėmęs, kaip jis rėmė tik vienus "jaunalietu-vius". Norisi tikėti, kad iš ko-munistų išsivadavusioje lai-svoje Lietuvoje demokratinės vyriausybės bus remiama vi-sokia jaunimo veikla taip, kaip kadaise "jaunalietuviai", o šandien "komjaunimas".

Stai keletas knygų iš "ana-pus". Jų išleidimo data: 1953-

57 metai. Atseit, visos išlei-sitos po "tėvo" Stalino nugaši-mo. Kažin, ar prieš tai rusų okupuotoje Lietuvoje jauni-mui skirtų knygų visai nepa-sirodydavo, ar išleidžiamuose kūriniuose vien "išmintinga-sis" Josifas tebuvo garbina-mas, o gal šandien iš Lietu-vos tik tos knygos išleidžia-mos, kurios buvo atspausdin-tos pomirtinėje Stalino gady-nėje? Visos, va, čia esančios knygos skirtos ikimokyklinio, jaunesniojo mokyklinio ir vi-dutinio ir vyresniojo moky-klinio amžiaus vaikams. Dau-guma originali lietuvių rašy-tojų kūryba, ir vienas kitas vertimas. Knygos visos iliust-

(Tęsinys 5-me pusl.)

- Paruošia paprastas ir sudėtingas (nuosavybių, savininkų) mokesčių blankus.
- Paruošia algų lapus • Atlieka knygvedybą.
- Sutvarko užsilikusias knygas.

PRANAS SALEMONAVIČIUS

504 West 33rd Street (netoli Normal Avenue).
Susitarimų tel.: Victory 2-3486

Valandos: Kasdien nuo 6 val. vak. iki 10 val. vak., šeštad. ir sekmad. nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. 20 M. PATYRIMAS; ŽEMOS KAINOS.

LICENSED SALESMAN — padeda pirkti ir parduoti Real Estate. Parūpina visokius draudimus — "insurance".

Kaip GENERAL CONTRACTOR — taiso, remontuoja būstų patalpas bei senus namus, stato naujus namus ir ofisus, perdirba krautuvų priekius, dengia stogus, tinkuoja ir atlieka visokius mūrinių, medžio ir kanalizacijos "plumbing" darbus. Plytelės grindims, sienoms. Taisome elektrą.

PRAŠOMA TELEFONUOTI DĖL APSKAIČIAVIMŲ.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR
PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI
Kėliuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.

VISOS SĄTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street LAFayette 3-1082

B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidurdienio.

Kiekvienas žino posakį: "Taupyk juodai dienai!"

Bet ar daug kas iš jūsų taupote dėl saulėtų dienų, dienų kada galėsite išgyti tą, ko visą savo gyvenimą norėjai: keliauti, kad pamatytum pasaulį, išgyti nuosavą namą, nusipirkti kur nors paežerėje vasarnamį ir daugelį panašių malonumų?

Tą galite pagreitinti, pradėdami taupyti Universal Savings and Loan Bendrovėje, kur santaupos neša didelius dividendus ir yra apdraustos iki 10,000 dolerių Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

T. RYPKEVIČIUS, Prezidentas

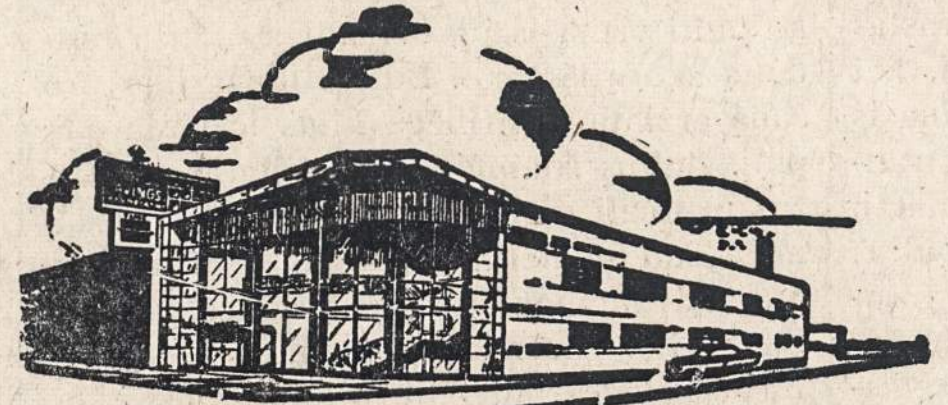
1800 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

Tel.: Haymarket 1-2028

ATDARA KASDIEN: nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 valandos. Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicago Savings Bendrovės paeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėd taupomus pinigus. Pasidėdę taupinius pas mus gausite ne tik tiktai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvienuytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų.

Mūsų turas \$21,000,000.00

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave.

Tel.: GrOvehill 6-7575

Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 8, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

J. BUDRIK
FURNITURE

3241 SO. HALSTED ST.

Žymių išdirbysčių parodos pavyzdžių baldai
iš Furniture Mart ir Merchanside Mart
specialių užpirkimų

SUTAUPYKITE 30% IKI 70%

Lengvais išmokėjimais

MIEGAMŲJŲ VERTYBES

3 gab. modern. pilkas setas, dvigubas dresser chest ir su spinta lova	BUVO \$139	DABAR \$ 69
4 gab. modern. pilkas setas, dvigubas dresser, veidrodis, chest, su spinta lova	BUVO \$169	DABAR \$ 99
4 gab. riešuto užbaigimas mieg. setas, dvigubas dresser, veidrodis, chest panel lova	BUVO \$325	DABAR \$129
4 gab. Mainline mahog., tripple dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$589	DABAR \$299
4 gab. Joerns pilkas, didelis dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$899	DABAR \$475
4 gab. Unitad tripple dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$589	DABAR \$299
3 gab. French Provincial dresser, chest ir lova	BUVO \$499	DABAR \$249

GYVENAMŲJŲ KAMBARIŲ SETAI

2 gab. Sectional sofa	BUVO \$165	DABAR \$ 84
3 gab. Curved Sectional sofa	BUVO \$235	DABAR \$129
2 gab. Kroehler moderniškas	BUVO \$245	DABAR \$129
2 gab. Pullman sofa, chair foam cushions	BUVO \$425	DABAR \$219
3 gab. Diamond Sectional charcoal frieze	BUVO \$499	DABAR \$299
Unifrail rėmy konstrukcija	BUVO \$529	DABAR \$289
2 gab. Pullman sofa ir kėdė mlyno frieze	BUVO \$489	DABAR \$249
2 gab. Kroehler Sleeper sofa ir kėdė, vilnų frieze	BUVO \$239	DABAR \$149
Sleeper sofa Kroehler, 2 miegoti	BUVO \$119	DABAR \$ 59
Simmons Studio Couch	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49

72 dinetės arba valgomojo kamb. setai, 5 šmūtų, 7 šmūtų, su Formica viršum, chrome įvairių spalvų, įvairaus dydžio po \$29.95 už 5 šmūtus ir aukščiau.

105 gaminiai pečiai (plytos) Universal, Tapan, Crown Magic-Chef ir kitų išdirbysčių, po \$89 iki \$225.00.

TELEVIZIJOS SETAI

CONSOLE MODELIAI		
21 col. ZENITH—Space Comm.	BUVO \$389	DABAR \$230
21 col. TRAVLER—auzulo užbaigimas	BUVO \$289	DABAR \$119
21 col. ADMIRAL—Stimline	BUVO \$289	DABAR \$159
21 col. RCA VICTOR SUPER	BUVO \$369	DABAR \$189
21 col. RCA VICTOR SPECIAL	BUVO \$299	DABAR \$169
21 col. PHILCO—auzulo užbaigimas	BUVO \$369	DABAR \$175
21 col. GENERAL	BUVO \$299	DABAR \$149
21 col. ADMIRAL—mahogany	BUVO \$299	DABAR \$169
21 col. TRAVLER deluxe modelis	BUVO \$229	DABAR \$129
3-Way Comb. Radio-TV 21" spec. setas	BUVO \$395	DABAR \$235
24 col. MAHOGANY kabinetas TV	BUVO \$399	DABAR \$180

RCA—VICTOR—ZENITH TELEVIZIJOS

Originaliose dėžėse—58 modeliai, mūsų kaina.

Televizijos setai stalo modeliai ir nešiojami

EMERSON — nešiojamas	BUVO \$139	DABAR \$ 89
PHILCO — nešiojamas	BUVO \$159	DABAR \$ 99
21 col. RCA — Oak T. M.	BUVO \$229	DABAR \$169
G. E. — nešiojamas TV, 2-tone	BUVO \$149	DABAR \$109
ADMIRAL 21 col.—T. M. TV	BUVO \$199	DABAR \$139

SALDYTUVAI

ADMIRAL Dual Temp. Upside Down Freezer	BUVO \$499	Dabar \$275
NORGE 8.7 kub. pėdų su shelf door	BUVO \$229	DABAR \$148
FRIGIDAIRE 8 kub. pėdų deluxe	BUVO \$219	DABAR \$169
2-door Comb. Refrig.-Freezer	BUVO \$499	DABAR \$240
PHILCO 2-dr. Comb. Refrig.-Freezer, 14 k. pd.	BUVO \$499	Dabar \$330
G. E. 11 kub. pėdų, Autom. defroster	BUVO \$389	DABAR \$249
FRIGIDAIRE 10.1 kub. pėdų, '58 modelis	BUVO \$369	DABAR \$229
PHILCO 14 kub. pėdų, pilnai autom. 100%	BUVO \$439	DABAR \$290

RADIOS

CLOCK RADIO	BUVO \$ 27	DABAR \$ 16
PHILCO FM-AM RADIO	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
NEŠIOJAMAS trumpų bangų setas	BUVO \$ 79	DABAR \$ 49
MAZOS STALO RADIOS	BUVO \$ 22	DABAR \$ 11

HI FI SETAI

Console import. Kaiser, rad. ir phono. HI-FI BUVO \$299 Dabar \$199

ZENITH console radio-phon. HI-FI BUVO \$299 Dabar \$209

HI FI STALO MODELIO PHONOGRAFAI

SONIC WEBSTER HI FI, 2 garsiaikalbiai	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
WEBCORE HI FI	BUVO \$ 89	DABAR \$ 54
COLUMBIA su deimantine adata	BUVO \$159	DABAR \$ 59

AKORDEONAI

120 BASU — Specialiai	BUVO \$199	DABAR \$ 99
120 BASU — 4 SWITCH	BUVO \$250	DABAR \$125

DULKIŲ VALYTUVAI

Tank Type ELDORADO valytuvas	BUVO \$ 69	DABAR \$ 24
ELECTRIC BROOM	BUVO \$ 59	DABAR \$ 29
DAVIS Electric Brooms	BUVO \$ 29	DABAR \$ 10
HOOVER pertaisyti valytuvi, spec. įrankiai	BUVO \$ 32	DABAR \$ 16
iskaitomi be ekstra primokėjimo	BUVO \$ 39	DABAR \$ 18
HOOVER No. 7 Vacuum	BUVO \$ 99	DABAR \$ 51
HOOVER Tank Type val. vėliausio modelio	BUVO \$ 89	DABAR \$ 59
Constr. HOOVER VACUUM	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
HOOVER Uprite Vacuum Cleaners	BUVO \$ 89	DABAR \$ 59
CADILLAC VACUUM	BUVO \$ 99	DABAR \$ 59
UNIVERSAL VACUUM	BUVO \$ 89	DABAR \$ 39

ŠILDYMUĮ PEČIAI

SIEGLER gaminis space šildytuvas	BUVO \$289	DABAR \$189
SIEGLER 30 Btu, heats with blowers	BUVO \$239	DABAR \$159
MOORE gaminiai šildytuvai	BUVO \$239	DABAR \$159
COLES hot blast kab. mod. šildytuvai,	BUVO \$189	DABAR \$ 89
6 kambarių modeliai	BUVO \$199	DABAR \$ 75

SIUVAMOS MASINOS

NEŠIOJAMA siuvama mašina	BUVO \$ 99	DABAR \$ 29
SIUVAMA MASINA	BUVO \$129	DABAR \$ 49
SIUVAMA MASINA	BUVO \$189	DABAR \$ 79

LINOLEUMS

SIMTAI LINOLEUMS, įvairių dydžių, nukirptų	BUVO \$ 9	DABAR \$4.95
ir iš rolių šmūtų — 9x12	BUVO \$ 9	DABAR \$4.95
RANKINIAI LAIKRODŽIAI: Benrus, Bulova, Loungines, Elgin, Gruen, 17 akmenų, 21 akmenų, 25 akmenų, Reg. kaina \$71.85. Selfwinding Alarm Clock, pertaisyti, garantuoti išlaikymui teisingo laiko	BUVO \$71.95	DABAR \$19.95
Moteriški Jeweled Gold Leaf rank. laikr.	BUVO \$12.00	DABAR \$ 3.95
71 gab. King's National Silverware, patrauklios medinės dėžės	BUVO \$69.00	DABAR \$29.95
Stainless Silverware, 32 gab., dėžėje	BUVO \$24.00	DABAR \$ 8.00
50 gabalų pietum servizas	BUVO \$25.00	DABAR \$12.00

TV PATAISYMU — CA 5-7237

Atdara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki \$9.30—Sėkmad. 10 iki 5 P. M. Dėl TV pataisymo telefonuoti CALumet 5-7237.

J. BUDRIK
FURNITURE

3241 SO. HALSTED STREET

Budriko radio valanda iš radio stoties WHFC, 1450 kil., kur girdėsite dainuojant Algirdą Brazį ir Izabelę Motekaitienę kiekvieną ketvirtadienį nuo 6 iki 7 valandos vakare.

Subscription Rates:	
Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per 6 months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per 6 months, \$3.50 per 3 months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniai — iki 12-tos.

John F. Dulles Ankaroje

Valstybės sekretorius John Foster Dulles nuvyko į Turkijos sostinę Ankarą, kur šios savaitės pradžioje susirinko Bagdado Pakto tautų konferencija. Į šią regionalinę apsigynimo sutarties valstybių grupę įeina Didžioji Britanija ir keturios musulmonų šalys: Turkija, Iranas, Irakas ir Pakistanas.

Jungtinės Valstybės Bagdado Pakto organizaciją remia ir su ja glaudžiai kooperuoja, dalyvaudamos jos ekonominiai, kariniai ir kovos su priešvalstybine veikla komitetuose. Bet JAV nėra pilnateisės šios organizacijos narys. Washingtonas atsisako pilnai įsijungti į Bagdado valstybių grupę dėlto, kad jisai nenori dar labiau supykdyti Indijos vyriausybės, kuri jau ir šiaip yra labai nepatenkinta Amerikos palankumu Pakistanui.

Indija turi seniai užsitęsusi ginčą su Pakistanu dėl Kašmyro, kurio dauguma gyventojų yra musulmonai ir todėl norėtų geriau dėtis su Pakistanu, negu su Indija, bet Indijos kariuomenė užėmė didesniąją dalį Kašmyro teritorijos ir formaliai įjungė ją į Indijos valstybę, nepaisydama Pakistano protestų.

Kiekvienas JAV vyriausybės žinksnis, rodąs Amerikos draugingumą Pakistanui, "erzina" Indijos premjerą Nehru ir jo bendradarbius. Atsižvelgdamas į tai, valstybės sekretorius, veikiausiai, ir šioje Bagdado Pakto narių konferencijoje nesutiks į tą organizaciją formaliai įstoti.

Tačiau negalima paslėpti fakto, kad šios valstybių grupės pajėgumas, taip ekonominis, taip karinis, priklauso daugiausia nuo Amerikos. Jos gali jaustis saugios tik tuo atveju, jei jos žino, kad Amerika yra tvirtai nusistatčiusi padėti joms atsigrąžinti nuo agresorių.

Valstybės sekretorius Dulles šitą užtikrinimą joms davė savo kalboje, prasidėjus Ankaros konferencijai. Jisai pasakė penkių Bagdado Pakto šalių delegatams, kad JAV remia jas "didelės galybės jėga" prieš komunistų išveržimą, ir kad komunistai žino, jog, puldami bet kurią šių tautų, jie turės daugiau nuostolių, negu naudos.

Tačiau atviro puolimo pavojus gal nėra didelis, nes argi Kremlius ponai norės rizikuoti, įsiveldami į ginkluotą kovą svetimuose kraštuose? Jie mėgsta žarstyti žarijas svetimuose rankomis (pvz. Egipto arba Sirijos). Pernai jie buvo išpūtę didelį burbulą su menamu "konfliktu" tarp Turkijos ir Sirijos. Burbulas sprogo, kai Turkija nenusigando, bet ji nusigando dėlto, kad JAV prižadėjo jai padėti.

Tokios pagalbos gali dar labiau prirėkti Irakui ir Iranui, jei jiems imtų grąsinti Egipto diktatorių Nasseris. Dulles'o kelionė, šiuo atžvilgiu, gali turėti nemažai reikšmės.

Apžvalga

SAUSIO 9 — SAUSIO 5

Aną dieną "Naujienu" atpasakojo, kaip prieš 40 metų bolševikai išvaikė Rusijos Steigiamąjį Seimą, kurio rinkimuose jie gavo nepilnai 25 nuos. visų paduotų balsų. St. Seimas susirinko Tauridos Rūmuose, Petrograde, 1918 m. sausio 5 d. (pagal senąjį kalendorių, 18 d. — pagal naująjį). Ir Petrograde gyventojai ėjo į sveikinimą, bet į žmonių minias šaudė kareiviai ir bolševikai "raud. gvardija". Šituo pasibaigė Lenino vyriausybės pasielgimu labai pasipiktino rašytojas Maksim Gorki. Jisai priminė, kad 1905 m. sausio 9 d. panašią skerdynę Peterburge surengė caro Nikolajaus valdžia. Tai buvo pagarsėjęs Rusijos istorijoje Kruvinasis Sekmadienis.

Savo laikraštyje "Novaja Žizn" (Naujas Gyvenimas) M. Gorki išspausdino straipsnį: "Sausio 9 — sausio 5", sugretindamas tuodu kruvinu despotinio darbu — carinio despotizmo ir bolševikinio. Žemiau mes jį šiek tiek sutrumpinę, perspausdiname. — "Naujienu" Redakcija.

1905 m. sausio 9-ją, kai užuiti, nukamuoti kareiviai šaudė, pagal caro valdžios įsakymą, beginkles ir ramias darbininkų minias, pribėgdavo prie kareivių, bevalių žmogžudžių, inteligentai ir darbininkai ir šaukdavo jiems tiesiog į veidus:

— Ką jūs, prakeiktieji, darote? Ką jūs žudote? Juk tai mūsų broliai, jie beginkliai, jie nieko blogo prieš jus neturi, — jie eina pas carą prašyti, kad jisai atkreiptų dėmesį į jų vargą. Jie net nereikalauja, o prašo, be grąsinimų, be piktumo ir nuolankiai! Atsipeikite, ką jūs darote, idijotai!

Šitie paprasti, aiškūs žodžiai, kilę iš sielvarto ir skausmo dėl nekaltai žudomų darbininkų, rodos, turėjo pasiekti "lengvabūdžio rusiško muzikėlio, apvilko kareivio rudine, širdį.

Bet tas lengvabūdis muzikėlis mušė šautuvo buože jautrius sąžinės žmones arba badė juos durtuvu, arba rekė, drebedamas iš piktumo:

— Skirstykites, šausime! — Žmonės nesisikirstė ir tada jisai taikliai šaudė, patiesdamas ant gatvės grendinio dešimtis ir šimtus lavonų.

O dauguma caro kareivių atsakydavo į priekaištus ir prikalbinėjimus niūriais, vergiškais žodžiais:

— Įsakyt. Mes nieko nežinome, — mums įsakyt. Ir, kaip mašinos, jie šaudė į žmonių minias. Be noro, gal būt, suspausta širdimi, bet — šaudė.

1917 m. sausio 5 d. beginklė Peterburgo demokratija — darbininkai, tarnautojai — ėjo taikingomis manifestacijomis pagerbti Steigiamąjį Seimą.

Geriausios Rusijos žmonės beveik šimtą metų gyveno Steigiamojo Seimo idėja — politinio organo, kuris duotų visai Rusijos demokratijai galimybę pareikšti savo valią. Kovo-

je už šitą idėją supuvo kalėjimuose, tremtyje ir katorgoj, žuvo ant kartuvių ir nuo kareivių kulku tūkstančiai inteligentų, dešimtys tūkstančių darbininkų ir kareivių. Ant šios idėjos aukuro buvo pralietos upės kraujo — ir štai "liaudies komisarai" įsakė šaudyti demokratiją, kuri renge manifestacijas šios idėjos garbei. Priminsiu, kad daugelis iš tų "liaudies komisarų" patys per visą savo politinį veikimą įtikinėjo darbininkų masės, kad reikia kovoti už Steigiamojo Seimo suaukimą.

"Pravda" meluoja, kada ji rašo, jog vasario 5 d. manifestaciją rengė buržuai, bankininkai ir t.t., ir kad prie Tauridos Rūmų ėjo kaip tik "buržuai" ir "kaledinciai" ("baltagvardiečių" generolo Kaledino šalininkai. — "N." Red.).

"Pravda" žino, kad manifestacijoje dalyvavo Obuchovo, Patroninio ir kitų dirbtuvių darbininkai, kad su raudonomis socialdemokratų partijos vėliavomis ėjo link Tauridos rūmų darbininkai iš Vasile-ostrovo, Viborgo ir kitų rajonų.

Kaip tik šitie darbininkai buvo šaudomi, ir šio gėdą darančio fakto "Pravda" nepamiršo, nežiūrint kiek ji meluoja.

Taigi sausio 5 d. šaudė Peterburgo darbininkus, beginklius. Šaudė be įspėjimo, kad šaudys; šaudė iš pašalų, per tvorų plyšius, baillai, kaip tikri žmogžudžiai.

Ir lygiai taip pat, kaip 1905 m. sausio 9 d., žmonės, nenustojusieji proto bei sąžinės, klausė šaudančius:

— Ką jūs, idijotai, darote? Juk tai eina saviškiai. Matote — visur raudonos vėliavos, ir nėra nė vieno plakato, priešiško darbininkų klasei, nė vieno priešiško mums šūkio!

Ir taip pat, kaip caro kareiviai — žmogžudžiai pagal įsakymą, šie atsako:

— Įsakyt! Mums įsakyt šaudyti.

As klausiu "liaudies" komisarų, tarp kurių turi gi būti ir padorių bei išmintingų vyrų:

Ar jie supranta, kad, nardami sau ant kaklo kilpą, jie neišvengiamai pasmaus visą Rusijos demokratiją, pradžys visus revoliucijos laimėjimus?

Ar jie tai supranta? Arba jie galvoja taip: arba mes — valdžia, arba — težiava viskas ir visi? ("Novaja Žizn", 1918 m. sausio 9/22 d., laiduojant užmuštus toje manifestacijoje Peterburgo darbininkus. Šis M. Gorkio straipsnis niekad

Tarptautinių santykių pastovieji elementai

(Tęsinys)

O dabar? Dabar jie tvirtai įkėlė koją į gyvybinį Vakarų erdvės susisiekimo magą Suecą, apėję Bagdado Pakto "liniją" į yra malonūs Sirijos svečiai. Savo karo laivams prieglauda turi Port Saide ir povandeniniams laivams bazės Sirijos uostuose. Dabar, priešingai, Vakarai nedrįsta varžyti sovietų "taikios" ekspansijos savo ruožtu prisibijodami išprovokuoti visuotinį karą. Šiandien rusai grasina represijomis ir karu. Kadaise Vakarai skelbė "nelieskit Graikijos, nelieskit Turkijos, čia mūsų erdvė", dabar rusai šūkteli: "palikite Siriją, mes ją užstosim ir ginsim..."

Vakarų Sąjungos krizės ir jos tolydžio silpnėjimo priežastis yra daug. Vakarai jas aiškina vienaip, rytai kitaip, bet tą vakarų nesantara aiškėja iš įvykių raidos ir jų sąveikos.

Atlanto Sąjungos dalyviai, kaip demokratijoje dera, yra visi lygūs partneriai. Kiekviena organizacija tačiau reikalauja vado, vadovo. Natūralu, kad pajėgiausiai valstybei, JAV, tenka tas vadovavimo asmuo, bet "lygybėje" jos negali nei pačios vienos nuspręsti, nei kitų priversti. Vadovas išsitenčia prestižui, išmintimi ir valia. Šiandien Europoje nėra žymesnių politinių asmenybių ar rimtesnių publikistų, kurie neteigtų, kad "demokratų" JAV, Trumano JAV, lyderio funkcijas atlikti sugebėjo, o "respublikonų" Eisenhowerio JAV lyderio funkcijų nebeatlieka. Tada JAV žodis ar sprendimas su tapdavo su valia ir su veiksmu; padėtis pradėjo degraduoti pradėjus pasaulį varuoti respublikonams, kada žodžiai pradėjo prasižinti su veiksmais arba jiems prieštarauti: vieton iškilmingai žadėtos "veiksmingos" politikos ir atoveiksmio akcijos, prasidėjo "Containment'o" pozicijų vienos po kitos apleidimas ir gal užslėptas "izoliacijos" ilgesys, susitarus priimtinomis sąlygomis su sovietais. Amerikoniškos visagalybės laikais Eisenhowerio politika gal ir galėjo sau leisti prieštaraujant "taikos" šūkius ir rusų "atsmogimo" šūkius. Šiandien kritikuojama ir viena ir kita

nebuvo perspausdintas SSRS spaudoje ir nebuvo įdėtas "pilname" Gorkio raštų rinkinyje.)

tendencija, bet pasauliui nebesuprantama ir nebeaiški Amerikos laikysena. Išpūdis toks, kad norima viską išsaugoti: norima dar didesniu užsimojimu testuoti ginklavimosi lenktynes ir pasivyti rusus ir tuo pat metu vis daugiau ir daugiau kalbama apie "aktyvios koegzistencijos" principus. Europa pradeda bijoti ir įtarti ar Amerika nelinkusi pradėti Chrusčovo siūlomo dialogo...

Populiarumas, kuris supė prezidentą Eisenhowerį per karą, po karo ir pirmomis po jo išrinkimo dienomis, Europoje jau seniai prarastas. Šypsenų žavingumas neatstoja nei numatymo, nei veiksmingumo. Net ir ligos nepalaužtas jis savo prestižo ir patikėjimo Europoje nebeatgautų, juo labiau, kad jo šešėly ir dažnai jo vardu veikia Dulles retai kuriame Europos krašte turi simpatijų.

Kita vertus Atlanto Sąjunga nėra "laisvojo pasaulio" sąjunga, bet apima geografiniai griežtai aprėžtą erdvę, už ribų kurios kiekvienas sąjungininkas veikia savo nuožiūra ir savų interesų vedinas. Sueco krizė parodė, kokio aštrumo gali pasiekti savitarpiai Atlanto sąjungininkų konfliktai. Krizės žaizdos dar neužgijo. Afrikos įvykiai rodo tą patį.

Atlanto sąjunga atsirado kaip atsakymas į Sovietų grėsmę, ypač į karo grėsmę. Kol JAV atominiais ginklais buvo pranašesnes, kol iš įvairiuose kontinentuose išskaidytų periferinių bazių jos galėjo sunaikinti bet kurį SSRS industrinį centrą, o svarbiausia, — kol jos pačios buvo mažiau pažeidžiamos už SSRS, tol Europa neabejojo Amerikos pajėgumu ir pasiryžimu atsakyti masinėmis represijomis į eventualią agresiją. Padėtis pasikeitė. Tarpkontinentinių ginklų akivaizdoje už kelių mėnesių visa JAV teritorija (taip pat bus "atominės ugnies" pirmojo linijoj ir visa ištisai bus pažeidžiama, nes "iš bet kurio žemės taško galima sunaikinti bet kurią sritį". Vienas tarpkontinentinis svaidimuo gali sunaikinti tūkstantis kv. klm., o vienam ar kiti tam vandenyne panardinti povandeniniai laivai gali laikyti po atomine ugnimi visus didžiuosius centrus. Strateginės lygsvarės akivaizdoje europiečiai statosi klausimą, kurias galimybes Amerikos vadovai laikys svariomis, kad

panaudoti atominę atoveiksmį? Ar sovietų vadai, abejodami amerikonių valia aukoti savo gyvybes, miestus, savo gerą gyvenimą ir sukauptus turtus Europai apsaugoti, nešims naujų agresijos žygių prieš Europą?

Vakarų pasaulis tegali atsigrąžinti visų bendromis pastangomis. Tam reikalinga: viena tvirta ir valinga vadovybė, vienas tolimas perspektyvas apimęs gynybos planas ir savitarpio interesų pilnas supratimas ir konfliktų pašalinimas. Jei NATO "viršinės" krizės neišspręs, tai juo toliau, juo mažiau jos galės įvykius dominuoti.

★
6. Dekolonizacija. Šiame skirsny reikia įrašyti ne vien nesenai nepriklausomybę iškovojusias valstybes (Indiją, Burmą, Indokiniją, Malajų Federaciją), bet ir įvykius Egipte, Viduriniuose Rytuose, šiaurės Afrikoje ir daug kur kitur. Tas mūsų laikams būdingas "dekolonizacijos" vyksmas žymi ne vien atsilikusį bei silpnai išvystytą kolonijinių tautų palaipsniui emancipacijos etapą, bet tuo pat metu jis pavaizduoja Europos kraštų, ypač Did. Britanijos ir Prancūzijos politinės galios į JAV perkėlimą.

Pavertę Europos kraštų sovietizacija nėra kas kita, kaip tam tikra kolonijinio pajungimo smurto forma. Tų tautų įvairios už laisvę ir nepriklausomybės atstatymą kovos formos, ypač tokio masto įvykiai kaip Lenkijoje ar Vengrijoje, taip jau tilpsta dekolonizacijos schemeje.

Egipto įvykių dūžiai išmušę anglų ir prancūzų įtakos Viduriniuose Rytuose paskutinę valandą. Galima būtų daug rašyti apie tolimas ir artimas Egipto ekspedicijos priežastis, bet dabartiniai įvykiai jas jau yra pralenkę. Svarbiausioji artimųjų priežasčių, be abejo, buvo anglų konservatorių vyriausybės, Sueco grupės bendrininkų akstinamos, užsimojimas grąisimams jėgos smūgiu bent pristabdyti tolydį D. Britanijos pozicijų Vid. rytuose trupėjimą. Tas užsimojimas sutapo su prancūzų vadovaujančių sluoksnių padėties vertinimo tragiška klaida: prancūzai neprileidžia, kad Alžiro sukilimas pareina nuo tam kraštui savaimingų viadus priežasčių ir maño, bent tada maño, kad sukilimo židinys yra Kaire, kur susispietę visi žymesnieji sukilimo vadai ir iš ten vadovauja sukilimui tiek politinė, tiek karine prasme. Užtenka, vadinasi, nugauti Nasrą, kad būtų likviduotas sukilimas.

(Bus daugiau)

JONAS AUGUSTAITIS

Po Ispaniją pasivažinėjus (Ištraukos iš kelionės dienyno)

12. Tas įneša turizmo žymių į maldos namus, kur keliauninkai ateina pasižiūrėti tik meno kūrinių. Gal užtai, pvz. Granados katedra daugiausia yra uždaryta, — atidarytos yra tam tikros koplyčios nustatytomis valandomis, kur už įėjimą į kiekvieną koplyčią imama po 5 pezetas, ir keliauninkams (ypač amerikiečiams) palydovai aiškina meno kūrinius angliškai.

Iš viso to, ką aš kelionėje tuo klausimu patyriau, aš negalėčiau nepripažinti, kad ir šandien Ispanijoje religija vaidina vieną iš svarbiųjų faktorių ispanų visuomenės santykiuose. Manau taip pat, kad Frankui laimėti pilietinį karą daug padėjo ispanų religingumas, kai priešingoji pusė kai kur degino bažnyčias ir kitokias religines įstaigas.

Kovų metu pusėtinai buvo apiplėšta pvz. Valencijos didžioji katedra ir bandyta ją padegti, bet nepavyko. Įėjus į ją man atrodė, kad ji yra ir dabar dar labai turtingai išpuošta. Bet kad dar daugiau ją išpuošti ir atstatyti visą jos didingumą ir puošumą, Valencijos provincijos gyventojai yra suaukoję pinigų ir įvairių brangenybių už 15 milijonų amerikoniškų

dolerių vertės. Tie turtai yra sukrauti vienoje katedros koplyčioje. Kunigas tuos turtus parodo turistams, dalyvaujant policininkui, kuris juos saugoja.

Būtu sunkoka nustatyti keleivini koks nuosimtis ispanų tautos lanką bažnyčias ir kaip dažnai bei palyginti tai su ispanų tautos dalyvavimu ir palaikymu kitokių ispaniškų kultūrinių tradicijų — teatrų lankymu bei kovos su buliais arenų (jų yra kiekviename didesniame mieste), nes pvz. važiuojant iš Murcia (rugs. 11 d.) po pietų apie 5 val. prie bulių kovos arenos bilietų kasos stovėjo kokių dviejų-trijų šimtų metrų žmonių eilė po tris greta (tai buvo trečiadienis). Tuo tarpu pačios kovos turėjo būti tik sekmadienį po pietų.

Tad apie šitą ispanų mėgiamąjį paprotį norėčiau šiek tiek parašyti. Būti Ispanijoje ir nematyti kovų su buliais reikštų — nematyti Ispanijos.

Kovos su buliais

Kiekviename didesniame mieste yra arena — vieta (pastatas) kovoms su buliais. Jų dydis ir puošnumas priklauso nuo miesto dydžio. Pvz. Madrido arena talpina 30 tūkstančių žiūrovų. Arenos pastatas — apvalios formos, viduje prie šonų suolų eilės kaip sporto stadionuose žiūrovams sėdėti. Tos suolų eilės atitvertoš stipria, kokia dviejų metrų aukščio

tyvora, nuo tikros kovos su buliais vietos (pačiame centre apvaliame rate). Tas ratas išpluktas moliu ir pabarstytas smėliu. Prie tvoros iš kovos rato vidaus — iš pačios kovų sienos yra nišos pasislėpti nuo pavojaus puolantių bulių. Visa patalpa atvira (kaip didelė sporto aikštė), tik išorėje platus koridorius su stogu įeiti bei išieiti publikai, o taip pat apačioj bulių tvartai bei kovų personalui patalpos. Išorinės sienos dažniausiai pastatytos iš raudonų plytų.

Pačios kovos eina pagal tam tikras taisykles (ar tradicijas), kurių eiga pirmą kartą matančiam nelengva suvokti. Pačias kovas galima padalinti į tris aktus — tik be pertraukų...

Pirmiausia, įleidžiamas bulius į kovos vietą (į tą apvalią ratą, pačią kovų sceną). Įbėgęs, pamatęs naujas ir neįprastas apystovas pradeda dairytis, lakstyti, bet jau niekur negali išeiti. Tuomet išeina iš nišų trys capeadores (erzintojai) su raudonom skarom ir, jomis posikuodami, pradeda bulių vilioti ir erzinti; bulius puola vieną iš jų, tas tuoj pasislepia nišoje, šoka prie kito, prie trečio ir visi tą daro iš eilės. Kai jau šiek tiek bulius įpykta, tada išjoja į kovos sceną (dažniausiai du) — picadores — broniruoti nuo kojų iki ausų jie patys ir jų arkliai, kad bulius negalėtų įdurti. Jo uždavinys prijoti prie

buliaus (jo arklys su užrištomis akimis) ir įdurti ilgą pike buliui į nugarą aukščiau krūtinės ir spalvotu raiščiu paženklintą vietą. — padaryti buliui pirmą žaizdą (skausmą) ir pirmą kraujo ištekimą. Picadores'ui atlikus tą veiksmą, prieina bulių viliotojai ir nuvilioja bulių į šalį; picadores, gavęs ženklą iš ložėje aukštai sėdinčio kovų tvarkytojo, išjoja iš kovų scenos.

Tuo pirmas veiksmas baigtas. Po to įeina į kovos sceną (keturi-šeši) — banderilleros su capeadores, kurių uždavinys raudonom skarom erzinti bulių, o vieno iš banderilleros — tinkamu momentu įvartyti keletą spalvotų pikių ir pirmiau picadoro sužeistą vietą. Su jais kartais išeina į sceną ir pats toredo, kurio uždavinys trečioje scenoje nudurti bulių. Kai bulius šoka pulti vieną iš jų, tas staiga pakiša raudoną skarą iš šono. Bulius duria į ją pro šoną erzintojo; pribėga kitas ir padaro tą patį. Bulius šokinėja vis durdamas į skarą pro šalį erzintojo, pykdamas ir ildamas. Tuo momentu vienas iš banderillerų, nutaikęs momentą, staiga pribėga prie buliaus kiek įstrizai iš priešako pro ragus ir, pasistiejęs ant kojų pirštų, įvaro į buliaus strėną ir padaryta žaizdą dvi pikes, kurios pasilieka kaboti strėnose (tos pikes — apie 1 metro ilgio, spalvotos, su atatinkamai užrištais galais bei vašais, kad

neiškristų iš buliaus strėnų).

Tokią veiksmą banderillero pakartoja kelis kartus, kol suvaro penkias-šešias pikes ir buliaus strėnas, kurios vartosi ore priešingai buliaus pasisukimui. Kai kurios — nepakankamai gliai įvartytos pikės iškrinta; banderillera išsmeigia tada kitas. Bulius vis smarkiau reaguoja, smarkiau šoka durti į erzintojų skaras, iltai ir kraujuoja. Gavę ženklą iš ložės tvarkytojo, visi apleidžia kovų sceną. Tada į kovos sceną išeina vienas torero, permetęs raudoną skarą ant trumpos lazdos su kardu kokių vieno metro ilgio. Jo uždavinys tinkamu momentu nudurti bulių, suvarant visą kardą į tą kruviną vietą buliaus strėnose.

Priešįs prie dažniausiai jau stovinčio pavargusio ir gaistingo buliaus visai arti, jis visai manipuliuodamas raudona skara erzina ir toliau alsina bulių, o tas vis durdamas tik į skarą vis pro šalį iltai ir kraujuoja. Torero dažnai už tokį žaidimą susilaukia publikos ovacijų. Pagavęs tinkamą momentą, jis pasistiejęs ant kojų pirštų turi suvartyti į buliaus strėnas visą kardą. Aktas turi būti staigus ir mirtingas vadinamas — suerta de matar — (laimė užmušti). Kai torero iš karto toji laimė nepavyksta, jis susilaukia publikos švilpimų ir kartais jo pavarymo bei pakeitimo kitu torero.

(Atkelta iš 3.čio psl.)

ruotos. Originalai lietuvių dailininkų (D. Tarabildienės, V. Banio, V. Valiaus, N. Petrulio, A. Makūnaitės, A. Kyčio), o vertimuose "Trys varniukai" (versla iš vengrų kalbos), "Kaip Jonelis šunims batus siuvo" (humoristiniai lenkų poetų kūriniai vaikams), J. Verno "Penkiolikos metų kapitonas" paliktos tų dailininkų iliustracijos, iš kurios kalbos knygos verstos. Originalų ir vertimų iliustracijos neblogos, tik kai kurias gadinia prastas popierius. Tų leidinių turinys: vaikiški eilėraščiai ar liaudies pasakos. Kai kurios eiliuotos. Pvz. "Stovi pasakų namelis". Autorius Kostas Kubilinskas. Tai, matyt, jaunosios kartos vaikų rašytojas. Eiliuoja gerai. Daug kur jo eilavime atsispindi puikus vaikų rašytojas Vytė Nemunėlis — B. Brazdžionis. Jeigu Kostas Kubilinskas nepasiduos "kultūrinio" politrukų prievartavimui ir nepradės vaikams rašyti pagal partinę liniją sukurtų kūrinėlių, jis lietuvių vaikų literatūroje atiras tikrai jam vertą vietą. Štai K. Kubilinsko eiliavimo ištraukėlės:

Stovi pasakų namelis,
Kir-vir-bam! Kir-vir-bam!
Ten senutė ir senelis
Sėka pasakas vaikams.
Kir-vir-bam! Ne bet kam,
Tik labai geriems vaikams!
Kaip neklausda oželis
Iškurnėjo į miškus,
Kaip senutė ir senelis
Verkė, radę jo nagus...
O kas buvo dar toliau,
Sužinosite vėliau.

Tai yra žanginio eiliuotų pasakų eilėraščių ištrauka. Pačiame turinyje toliau esama taip pat vykusio eiliavimo pavyzdžių:

Kas čia daros, kas čia daros?
Čia dunda visas duras.
Ponas kelia šauinį puotą,
Piauna gaidį pentinuotą.
O gaidelis: "Kakaryko!"
Ant kartelės tik suriko,
Pasipustė pentinus
Ir nušutė pro tarnus.

Arba:

Sėka pasaką senelė:

PETRO ŠIROVOKO NUOTYKIAI
Vienas aukštą mokslo lankęs žmogus, Bostono sielagamis, atsituojęs Petru Širovokui laisvą, patardamas jam šisipazinti su Betnos Baxter stebuklais. Šis stebuklas, matyt, nežino, kad Petras Širovoks savo knygoje yra aprašęs daugiau stebuklų ir su juo nutikusių įvairiausių nuotykių, negu bet kurios panos knygoje galėtų būti suminėta. Svaisto knyga apie Petro Širovoko stebuklus ir nuotykius bus pasijusi, kai du doleriai ateis tokiu adresu: **NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.**

STANKUS Construction Co.

Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybinių pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų. Ofiso ir namų telefonas: **PROspect 8-2013** 7403 So. Western Ave. CHICAGO 36, ILL.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 48th COURT CICERO 50, ILLINOIS
TOWnhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

Pagiry — žvejų trobelė,
O trobelėje nuo seno
Trys sėsitės sau gyvena.
Ir turėjo jos broliuką —
Striuką buką Bebenčiuką.

Vaikams skirti leidiniai, kuriuose nėra politrukinių propagandinių mėslo, tinkami savo paskirčiai. Tuo tarpu bolševikinės propagandos persunktuose kūriniuose, nors ir gerai iliustruotose bei gražiai išleistuose, randame tik kvailiojimą ir mažųjų skaitytojų mulkinimą. Pvz. imkime M. Sluckio parašytą knygutę "Viržių medus". Joje Lietuvos senesnieji gyventojai pavaizduoti visiškais neišmanėliais, atsilikėliais, o jaunas vyras, kuris tarnavo tarybinėje armijoje, toks mandras, kad žino, jog ir viržiuose medaus esama ir tą medų sugalvoja surinkti ir išsiusti jį į "tolumoje dunksančius miestus". Gal net į ledinuotą šiaurę, kur ledo kalnai, kur bičių visai nėra". Lietuviams patiens njeko nereikia, nes: "Motina tik giliai atsiduso:

"Senelio teisybė, Domuk... Kelmai gi ne tavo... Ir ne tu viržių medų laizysi... Kokia nauda?

"Valstybei nauda, tai ir man... — supyko Domas".

O tas Domas ne bile kas: "Ne, tikrai stebuklinga! Visą vasarą viržius mindžiojo karvės. Ne kartą juos lazda kappojo Poviliukas. Šiaip sau, be pykčio, žaisdamas. Niekam viržiai nebuvo reikalingi. Nei seneliui, nei žvaigui, nei pačiam girininkui. Net pakratams tos kietos žolės netinka. Bet grįžo, štai, iš Tarybinės Armijos brolis, visokiąsį gudrybių joje išmokęs, ir surado rausvuose žiedeliuose medų". Ak, tu švietėliau maloningas, kokia ta tarybinė (tarbinė) armija išmintinga! Kol lietuvis berniškis nebuvo joje, jis nežinojo, kad viržiuose medaus esama! Ha-al! Tokiems politrukiniams vaikų mulkintojams galime užtikrinti, kad lietuviai ūkininkai apie viržių medų geriausiai žinojo jau tada, kada tokie vaikiškos literatūros gamintojai dar ne vystyčiuose negulėjo; Lietuvos ūkininkai taip pat puikiai žinojo, kad viržių medus yra pats prasciausias ir niekam tikęs, todėl anksčiau tokio medaus Lietuvoje ne nerinkdavo: būdavo pakankamai geresnio. O dabar okupuotoje Lietuvoje iš kiekvieno mėslo stengiasi išspausti vašką ir dar tuo gaminiu didžiuojasi.

Ne vien originalius vaikų literatūros kūrinius politiniai pakvaišėliai dergloja, bet ir pasaulinio masto rašytojų kūrinius. Kas jaunystėje nėra skaitęs žavių prancūzų rašytojo Jules Verne (Žiulio Vernė) jaunimui skirtų kūrinių: "Keliolika aplink pasaulį per 80 dienų", "80,000 pų vandeniu", "Penkiolikos metų kapitonas" ir daugelio kitų? 1955 metais valstybinė grožinės literatūros leidykla Lietuvoje išleido to autoriaus apysaką: "Penkiolikos metų kapitonas". Veika-

las visais atžvilgiais tinkamas jaunimui, bet leidėjai tos knygos pabaigoje prikerė kažkokio politruko E.Brandiso prierašą, kuriame išdėta šimtus kartų kartota komunistinė propaganda. Dabartiniai Lietuvos okupantai, kimšdami savo propagandą net jaunimui skirtingose knygose, nejučiomis pasako teisybę apie jų pačių kolonialinę politiką okupuotose kraštuose:

"Vietiniai gyventojai, prievarta suvaryti į vadinamąsias 'rezervacijas' (panašiai kaip Lietuvos ūkininkai į kolchozus ar sovchozus — J.) — į nederlingiausius ir nuošaliausius rajonus — vegetuoja baisiais skurdami, pasmerkti badui ir mirčiai. "Rezervacijos yra tas šaltinis, iš kur kapitalistai (okupantai rusai) gabena darbo jėgą į sidabro arba deimantų kasyklas, į gamyklas ir fabrikus, į statybos darbus. Katorginis darbas Afrikoje (o ar dabartinėje Lietuvoje kitaip?) darbininko, gaunančio apie penkiasdešimt kartų mažesnę užmokesį negu darbininkas europietis, toks yra varginas ir sunkus, kad darbo jėga galima papildyti tik prievartinio 'verbavimo' (į Sibirą) būdu, mažą kuo tesiskiriančiu nuo ankščiau buvusios vergų medžioklės".

Ką daugiau prie to bepridėsi? Rusų okupuotų kraštų gyventojų padėtis išdėta aiškiausioje šviesoje.

Ar daug jaunimui skirtų knygų Lietuvoje užteršta bolševikinė propaganda? Sprendžiant iš mano šiuo tarpu turimų leidinių (iš 10 dvi yra suderintos propagandiniu maišalu) 20 iš šimto jaunimui skirtų knygų yra persunktos geriau ar blogiau užmaskuota rusiško imperializmo epide-

Laisvame pasaulyje esantieji lietuviai, turintieji prieauglio, patys visų pirma turėtų iš Lietuvos gaunamus leidinius atidžiai peržiūrėti ir nuspręsti, ar duot juos jaunimui, ar išmesti į šiukšlyną.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ŽIEMOS SEZONINIS IŠPARDAVIMAS

Motorola Television Special su nešiojamu staliuku \$129.95

3 dal. sofa su 2 staliukais, staliuku gėrimams, 2 lempom \$249.95

Vokiškos gamybos Radio FM ir trumpų bangų HI-FI pasirinkimas.

Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniausių rakandų, TV ir radijo aparatų, veidrodžių, lovų ir kita.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų. Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakare.

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

Naugai dielėi trokai - Naugai krasulymo frankia

Tigu metu patyrimas - Pigu i satinlogas pataravimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Turtas Siekia 60 Milijonų Dolerių

Atsargos Fondai didesni negu \$5,700,000.00

Todėl ji ir yra pati stipriausioji ir saugiausioji taupymo bendrovė. Dabar laikai keičiasi. Šiandien jau reikia rimtai galvoti apie savo santaupas. Kiekvienam reikia žinoti, ar jo sutaupyti pinigai yra padėti saugioje bendrovėje.

Karo ir depresijos metais STANDARD FEDERAL visiems savo taupytojams išmokėjo pagal pareikalavimą, o depresijai praėjus ji dar pridėjo ekstra 2% dividendus tiems, kurie joje taupė savo pinigus. Tokį dividendą tais laikais visoje Amerikoje išmokėjo tikrai viena STANDARD FEDERAL. Nebuvo kitos bendrovės, kuri už depresijos laikų laikytas santaupas būtų pakėlusius tokius dividendus.

STANDARD FEDERAL kiekvieną metą auga ir stiprėja. Šiandien jos TURTAS SIEKIA \$60,000,000.00
ATSARGOS FONDAI \$5,700,000.00

Brangus namas knygose įvertintas tikiai \$1.00.

STANDARD FEDERAL turi sudariusi visus valstybės numatytus fondus.

STANDARD FEDERAL YRA PATI SAUGIAUSIOJI IR STIPRIAUSIOJI TAUPYMO BENDROVE. PADEK JON SAVO SENTAUPAS.

STANDARD FEDERAL visą laiką moko didelį nuosimtį, bet pradėdant 1958 m. sausio 1 dieną ji dar pakėlė nuosimtį 1/4 visiems taupytojams.

P pinigai, idėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President
JUSTIN MACKIEWICH, President

DARBO VALANDOS: Kasdien, iškaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidarama.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S E R E N A S
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

Skaitykite "N-nas"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU AUSU, NOSIES IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. is ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofiso uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antrad. nuo 1-5, Treč. ir Šeštadienį tikrai susitarus.

WAlbrook 5-9106 — RAndolph 6-1190
DR. JONAS G. BYLA
nervų-smegenų ligos, chirurgija
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
Konsultacija tik susitarus

Ofiso telef.: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Olympic 6-4195
DR. A. J. GUSSEN
DANTU GYDYTOJAS
4945 W. 14th St. Cicero, Illinois
Val.: nuo 10 ryto iki 4 val. po pietų
ir nuo 6 iki 8 valandos vakaro.
Seštadieniais nuo 10 iki 2 val.
Trečiadieniais pagal susitarimą.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvių Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiadienį ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIU LIGU SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečiadienį ir šeštad. tik 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Seštadieniais 12-4 val.

Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.
Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Vakaraais: pirmad., antrad., ketvirtad.
6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Rezidencijos: PROspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Ofiso tel.: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Valandos: pirmad. ir ketvirt. 2-5 p. p.,
antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.
Seštadieniais nuo 2-4 val. popiet.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11
val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Nakti skambinti rezidencijoje
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 8 val. vak.
kasdien, išskyrus trečiadienį.
Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTU GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(Iėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet,
7-9 p. m. Seštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telef.: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų.
Šeštad. 2-6 val. po pietų.

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, JANUARY 28, 1958

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8
Ser., Subotų ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PROspect 6-1930
Jei neatsiliepiate viršutiniai telefonai
saukite Midway 3-0001

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro,
antrad., trečiadienį ir penktad. 6-9 v. v.,
šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampas 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
Rezid. telef.: GIBson 8-6195
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 5 iki
9 val. vak., antrad. ir penktad. nuo 1
iki 5 val. po pietų, šeštad. nuo 2 iki 4
val. po pietų, trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaskevicius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet,
trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTU GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo
6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
602 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31st gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Sėkmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir f. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5984

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį
uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIU GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadienį nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Seštadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL

Išvyko atostogų į Phoenix, Ari-
zona. Grįs atgal į Chicago 1958
m. vasario (Feb.) 3 dieną.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

GRABINSKAS

Radifai, Fonografai, TV, HI FI
NUOLAIDA LIG 1/3
vokiškais aparatais • Vietiniai
HI FI stereo garso rekordierai.
DUODAM IŠSIMOKETINAI
PRILIAM SENUS • TAISSOM
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Visų rūšių apdraudos.
Automobilių finansavimas. Notariatas
Valstybės patvirtintos kainos
JONAS KIRVAITIS, WAlbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENT
5108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
SUSIRINKIMU IR PARENGIMU

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir
tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. LITuanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kas dieną: pirmadienį iki šešta-
dienio nuo 8:30 iki 9:15 ryte, ir
kas pirmadienį nuo 7 iki 8 vakaro.
Sėkmadienį iš radio stoties WOPA,
1490 kil. ir FM 102.3 MC. 8:30 iki
9:30 ryte.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Tikra žiema

Kelinta diena sninguojant drėgnu sniegu, prolarpiais lynojant ir vėl sningant, jau ir Chicagoje panašu į žiemą. Tačiau norint tikros žiemos vaizdą gauti, reikia pavažinėti toliau. Per eilą sekma dienų Waukegano gyventojai atrodė lyg karui besiruošius. Gatvių pašaliais jau aukštoki sniego pylimai supilti, šaligatviai panašūs į apkasų griovius, ir visi, kas gyvas, nuo šeimos galvos iki jauniausio pėdinio, su kastuvais ir "šiūpelėmis" rankose, tuos apkasus vis dar didina. Sekmadienio rytas ten buvo tikrai kaip Kanadoje, tik tuo skirtumu, kad čia sniegas "šiltas" ir minkštas, o ten kaip miltai. Kiek colių prisnigo, neteko nugirsti, bet žiūrint į ankščiau vėjo supustytus kaurubius, atrodė daug daugiau, nei radio žadėti 5 coliai.

Storiausia prisnigo W. Virginijoje, Marylande, Pensylvanijoje ir New Yorko valstybėse, kur danga vietomis sikianti 20 colių.

Mėlynajam Kryžiui mokesčiai pakelti

Apie 20% Mėlynojo Kryžiaus narių moka padidintus mokesčius, kaip aiškinama, dėl padidėjusių išlaidų. Pirmoje eilėje paliešti tie, kas išstoje iš grupių,

persirašę kaip pavieniai asmenys. Nauji mėnesiniai Mėlynojo Kryžiaus mokesčiai dabar yra: \$4.45 pavieniui asmeniui ir \$9.70 šeimai. Senieji mokesčiai buvo \$3.50 pavieniui ir \$7.95 šeimai.

Nauji vaistai nuo polio

Minnesotos sveikatos departamento adm. Dr. Robert N. Barr pranešė, kad daromi sėkmingi eksperimentai su 1,000 žmonių, išbolulinant naujus vaistus nuo polio, kuriuos bus galima paimti per burną, kurie apsaugos, greičiausiai, visam amžiui, bus pigesni gaminti ir sykių jų paėmus nebereikės kartoti. Be to, tie vaistai apsaugos ne vien nuo paralyžiaus, bet ir bendrai nuo apsigimo polio liga.

Švinu apsinuodijimai daugėja

Švinu apsinuodijimų, net mirimų skaičius Chicagoje šiemet žymiai padidėjo, kaip praneša sveikatos tarybos prez. Dr. Bundesen. 1956 m. švinu apsinuodiję mirė 3 vaikai, o perėitais metais 11. Kiek buvo susirgimų, jokių tikrų žinių nėra, nes ta liga nėra privaloma užregistruoti. Vien Children's Memorial ligoninėje pernai buvo gydoma 17 tokių užnuodytų vaikų. Nors įstatymais jau uždrausta vartoti šviną dažuose baldams ir kambariams, iš vidaus dažyti, bet esama sienų, baldų ir kt. nudažytų, žytų dažais, kuriuose yra švinas.

priemaiškų. Maži vaikai mėgstą griaužti savo lopšiučių arba sėdynių turėklas ir tuo būdu per ilgesnį laiką surenka savo organizme švino skiedinio pavojingą kiekį. Švinu apsinuodijimas pasireiškia anemija, vidurių pagėdimu ir net smegenų sužalojimu.

TRUMPAI

— Donald Peddycord, Auburn Park Lions Club prezidentas praneša, kad to klubo grupės susirinkime sausio 28 d. Auburn Park YMCA, W. 81 st. ir Racine tve., kalbės Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis tema "Dabartiniai sovietų pasiūlymai ir Pabaltijo valstybės". Be to kalbės Irene Simaitis, 4221 South Maplewood ave.

— Chicago's Lietuvių Taryba intensyviai ruošiasi iškilmėms Lietuvos nepriklausomybės 40 metų paskelbimo minėjimui. Ji išsiuntinėjo visoms organizacijoms atsišaukimus, kviečiant minėjime kuo skaitlingiausiai dalyvauti ir paremti aukomis. Taip pat spaudoje talpinami tuo reikalu pranešimai, kur skelbiama programa ir kiti reikalai. Lietuvių visuomenė neprivalo pamiršti, kad minėjimas įvyks vasario 16 d. popiet Marijos Aukšt. Mokyklos salėje, ir kiekvienas tą laiką turėtų rezervuoti ir ten dalyvauti.

— Jaunimo Vasario 16 d. minėjimas rengiamas sekma dienį, vasario mėn. 23 d. Jaunimo Namuose — 5620 So. Claremont Av. Minėjimo programa specialiai pritaikyta mūsų jaunimui. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

— Jackus Sonda, "Keleivio" redaktorius iš Boston, Mass., vietoje vainiko ant velionės Stanislavos Venclauskienės kapo pakauko Lietuvių Studentų Šalpos Fondui 5 dolerius.

— Audra Giedroje, Chicago's Lietuvių Draugijos narių-mėgėjų būrelio pereiną sekma dienį Lietuvių Auditorijoje suvaizdinta linksma komedija, praėjo su tikru pasisekimu. Publikos prisirinko pilna didžioji salė. Visi turėjo gardaus, keletą valandų trukusio juoko. Bendrai, iš vaidintojų pasirodymo ir publikos reaguojimo galima drąsiai sakyti, kad laikas atgaivinti lietuvišką teatrą Chicagoje, ir tikėkimės, kad labai ilgai neteks laukti kito panašaus parengimo. Po spektaklio buvo Draugijos vakaras — pasilinksminimas, kurs, kaip ir vaidinimas, sutraukė gausią publiką.

— Balso centro reikalų vedėju paskirtas kunigas Jankus (buv. Jankauskas) iš Los Angeles, Cal. Taip pat Balso centre pradėjo dirbti, kaip sekretorė, p. Jadvyga Černekaitė-Grigienė. Abu pareigūnai yra naujieji ateiviai. Kun. Jankauskas Lietuvoje buvo gimnazijos kapelionas, o p. Grigienė ilgametė Vidaus Reikalų Ministerijos ir kitų įstaigų pareigūnė. Jos vyras, buv. Vilniaus miesto viceburmistras, ats. majoras Bronius Grigas buvo nacių okupuoti nukankintas Studhoffo kateje. Ji yra sesuo bolševikų į Sibiją ištremto buv. ministerio V. Černeckio.

Gailėtingoji seselė slaugo du iš penkių vaikučių, kurie skaudžiai nukentėjo, kai viename Chicago's apartamentiniame name įvyko eksplozija. Manoma, kad ryšium su ta eksplozija žuvo 7 asmenys.

Gailėtingoji seselė Joan Hall laiko naujagimį kūdikį San Francisco miesto ligoninėje. To kūdikio motina yra tik 10 metų amžiaus. Policija areštavo mergaitės patėvį, kuris, spėjama, esąs kūdikio tėvas.

Svoboda tvarkys Real Estate

Antradienį, vasario 2 d., 6 val. vak., brokeris Albert J. Svoboda, turįs įstaigas 3739 W. 26th St., ir 6013 W. Cermak Rd., Club Boston patalpose bus prisiskindintas So. Lawndale-Crawford Real Estate Board pirm. pareigoms. 6 val. vakaro toje pačioje vietoje, 3457 West 26th St., svečiams bus vakarienė.

Be Svobodos, bus prisiskindinti James Kral vicepirmininko pareigoms, Benny Lankas išdinininko pareigoms, o Irwin Cieply sekretoriaus pareigoms. Norintieji galės šiose iškilmėse dalyvauti, jei iš anksto rezervuos vietą Albert Svoboda įstaigoje, 3739 W. 26th St., LA 1-7038.

NOT RESPONSIBLE FOR American lives or property unless you join the Ground Observer Corps today. Contact Civil Defense.

YOU'RE WANTED TO protect American lives and property from air attack. Join the Ground Observer Corps today. Contact Civil Defense.

JOE PLEASE CALL HELEN or better still, contact Civil Defense. Join the Ground Observer Corps today and safeguard your community.

ALL IS FORGIVEN if you help protect your city against enemy bombs. Join the Ground Observer Corps. Contact Civil Defense.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia REIKALINGAS darbininkas — elektrikas ir medžio dažytojas. 7252 So. Union Ave.

PERSONAL Asmenų Ieško PAIEŠKOMAS ALBERTAS BACEVIUS, Stasio sūnus, ir Antonina Bacevičienė. Pranešti: Pilomena Pelletier, 3700 W. Marquette Road, Chicago 29, Illinois. LUDlow 5-4131.

SUGRĮŽO IŠ FLORIDOS

Perdaug nesidžiaugia šeštadienio vakarą, sausio 25 d., po dviejų savaitių atostogų, sugrįžo iš Floridos vaistininkas Pranas Rakas ir Alex Ambrose.

Deja, mūsų atostogininkai ne perdaug džiaugiasi padarytąja ekskursija. Dalykas toks, kad iš visų poros savaitių tik viena pirmoji diena pasirodė "gera Floridos diena". Kitos nei šis nei tas. Netokios, kokių jie tikėjosi: ir saulės permažai, ir šilumos nepakankamai, ir pasikaityti smilteje smagu truko. Atrodo, kad ten gerai, kur mūsų nėra.

Pranešimas!

Siuntiniai pasiekia Lietuvą ir kitus kraštus per 2-8 savaites. Jūs galite siųsti visokių savo daiktus ir pirkti pas mus: kostiumams, paltams, suknėlėms medžiagas, laikrodžius, akordejonus, deimantinius peilius stiklui pianti ir kitokias prekes. Prekių ir patarnavimo kainos neaukštos. Pasiųskite nors vieną siuntinį bandymui ir įsitikinsite mūsų geru patarnavimu. Reikalaukite informacijų WORLD PARCEL SERVICE, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677 (J. Karvelio prekybos patalpose). (Sk.)

JOIN SKYWATCH CALL CIVIL DEFENSE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

TAVERNA-ROOMING HOUSE, biznes geroj vietoj: 2 namai. Viename — taverna, salė, virtuvė (1 aukšte) ir moderniškas 8 kamb. butas antrame aukšte. Kitam name (7 metų) — 8 mod. įrengti ir pilnai apstatyti nuomojami kambariai. Rūsūs, 5 karų garažas. Pajamų \$1,000 ir mėn. Kaina \$39,500. A. Reklaitis.

5 KAMB. (3 mieg.) 4 metų mūr. namas, tik 2 bloki nuo Marquette Pk. Šildymas alyva. Garažas. \$18,900. A. Katilius.

TURI BŪTI SKUBIAI parduotas 10 metų 6 kamb. mūr. namas Marquette Pk. Apačioj 4 kamb. (2 mieg.); viršuj kitas tualetas ir 2 kamb. su atskiru įėjimu. Aut. šildymas. Naujas 2 karų garažas. Visi kambariai gana erdvi. Tikrai \$22,500. A. Lina.

GRAŽIAI UŽLAIKYTAS, didelis, stiprus mūras 63-je gatvėje netoli Kedzie, 2-6 ir biznio patalpa (dabar — maisto krautuvė). Šildymas garu — stokeriu. Gražūs butai po 3 mieg. 2 auto mūr. garažas. \$42,000. A. Sirutis.

PRIE LIETUVISKOS MOKYKLOS ir bažnyčios Marquette Pk. 6 kamb. mūr. bungalow. Karštu vand. aut. šildymas. Dvigubas garažas. \$22,000. A. Reklaitis.

\$100 I DIENĄ! Didelė ir graži taverna ir 5 kamb. butas arti Ashland ir 47-os. Rūsiję salė poiviams. Salia namo 25 pėdų sklypas, kuris vėliau metu naudojamas būniui. Viskas tik \$28,000. A. Katilius.

2 SKLYPAI po 30 pėdų, prie 85-os ir Winchester. Kampinis \$7,000, greitas — \$6,000. A. Reklaitis.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

5 KAMB. 8 METŲ rezidencija, viešas blokas nuo Marquette Pk. Šildymas alyva. 2 karų garažas. \$20,000. A. Katilius.

I VAKARUS nuo Marquette Parko mūr. 4 metų 5 kamb. (3 dideli mieg.) namas. Moderniška virtuvė ir vonia. Gazo šiluma. 1½ karo garažas. Tik \$18,000. A. Lina.

GEROJE MARQUETTE Pk. vietoje 6 kamb. bungalow. 4 kamb. butas baseamente ir dar vienas kamb. pastogėje. Apsauga nuo potvynio. Garažas. \$25,500. A. Katilius.

7 KAMB. (4 MIEG.) 6 metų moderniška įrengtas med. namas. 60 pėdų sklypas. Arti 78th ir Cicero. \$15,000. A. Sirutis.

LABAI GRAŽUS mūr. namas Marquette Pk. 2-4. Aut. alyvos šildymas. Dvigubas gar. \$28,500. A. Reklaitis.

6 KAMB. REZIDENCIJA. Tikrai 2 bloki nuo Marquette Pk. Šildymas gazu. 2 karų garažas. \$19,500. A. Katilius.

GRAŽIAI REMODELIUOTAS 6 k. mūr. bungalow Marquette Pk. Rūsiję ekstra graži ir didelė virtuvė. Karštų vandenių gazo šildymas. Garažas. \$18,400. A. Sirutis.

7 KAMB. (4 MIEG.) mūr. bungalow geram stovyje Chicago Lawn rajone. Mod. virtuvė ir vonia, karštu vandenių gazo šildymas, žiem. langai. Garažas. \$21,500, arba pasiūlymas. A. Reklaitis.

PILDOME INCOME TAKSAS Vieni telefonai: WALbrook 5-6015

Jeį reikia paskolos namui pirkti arba statyti, tai užsikite pas mus. Noriai duosim paskolą. Skubiai ir teisingai patarnausim.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MARQUETTE PARKE 13 butų mūrinis 3 po 5 ir 10 po 4 kambarius, garų šildymas, stokeris. Metinių pajamų \$14,000. Galima perimti paskolą už 5%.

GAGE PARKE \$38,500 už 4 butų gražų mūrinių, centrinių šildymas alyva, aliuminijaus langai, kilimai, šaldytuvai ir kiti priedai.

4x4 kampinis mūrinis ant plataus sklypo. Centrinis alyva šildymas, mūrinis garažas. Metinių pajamų \$5,200.

BRIGHTON PARKE 4 butų, 2 po 3, 2 po 4, geras medinis naujai apkalts namas, nauji porčiai, rūsūs. Mėn. pajamų \$160 ir 4 kamb. butas savininkui. \$16,800.

3 butų mūrinis. Visai naujas centrinis alyva šildymas. Tuščias butas. Galima sutaupti, perimant \$13,000 paskolą. Tikrai \$20,000.

\$23,000 už 3 butų mūrinių 2 po 5, 1x2, centrinių šildymas dujomis, aliuminijaus langai ir kt.

BRIDGEPORTE 5 butų mūrinis, 5x4 kamb., dujomis šildymas. \$16,000. Lengvos pirkimo sąlygos.

KITUR 13 butų mūrinis prie Hamilton Pk. (3 po 5, 9 po 4, vienas — 3 bt.), garų šildymas, stokeris. Dvigubas sklypas. \$12,000 metinių pajamų. Įmokėti apie \$1,000.

KUTRA - NORKUS REAL ESTATE — INSURANCE NOTARY PUBLIC TVARKOME INCOME TAXES 2405 West 51st Street WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

MARQUETTE PARKE 3 AUKŠTŲ mūrinis, 3 po 5 kamb., platus sklypas, naujas stokerių garais šildymas, modernios vonios, 3 mašinių mūrinis garažas. \$235 mėnesinių pajamų ir butas savininkui. \$38,900.

GAGE PARKE gražūs 5 kamb. mūrinis bungalow ir 3 kamb. butas rūsyje, nauja gazu radiatoriais šildymo sistema, apsauga nuo potvynių, garažas su overhead durimis. \$20,900.

GRAŽUS 7 kamb. geltonų plytų namas, plytelių vonia ir du tualetai, kabinėse virtuvė, moderni alyva šildymo sistema, kuri vasarą pakeičiama vėsinimu, aliuminijai langai, 2 mašinu garažas. \$17,900.

PASITEIRAUKITE mūsų namų sąrašą ir įsitikinkite pirminių gerumų!

V A R P A S Real Estate, Insurance, Notary Public 5916 SO. WESTERN AVENUE Prospect 8-2234

BRIGHTON PARKE: Geras med. 3 butai: 6 ir 2 kamb., central. alyva šildymas, \$210 pajamų, viena buta tuoj galima užimti. Kaina tik \$18,500.

Mūr. 2 po 4, centr. šildymas vienam butui, arti autobusų ir bažnyčia, gražūs kambariai.

Mūr. 6, 3 biznio patalpa ir 5 kamb. atsk. namukas, 68 p. sklypas, centr. šild., arti susisiekimo ir mokyklų.

SV. KRYŽIAUS PARAPIJOJE Med. 6 butai, dujomis šild. 2 butai, kiti — alyvos pečiais, \$250 pajamų, mažas įmokėjimas. Paskubėkite.

Turime namų ir biznių visur. Parūpiname paskolas geriausiomis sąlygomis ir rimčiausiose įstaigose. Tvarkome visų rūšių draudimą. Notarizuoja dokumentus. Pildome income tax pareiškimus.

ŠIMAITIS REALTY General Insurance, Notary Public, Income Tax Service 2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Bet koki nekunojamą turtą greitai paruoši ir teisingai pirksti tikrai per mūs. Istaiga. Parūpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA 2600 West 59th St. PProspect 8-5454

SKOKIE kooperatyviškas mūr. apartamentas, 4½ kamb. Privatus porčias, dvigubi žieminiai langai ir tinkeliai. Gazu šildymas. Didelis sklypas, daug priedų. Pusė bloko i parką, krautuvės ir susisiekimą. \$13,000 — \$5,000 įmokėti, \$8,000 morgičių iš 4½% mokamas po \$73.50 mėnesiui už viską. Šaukite ORchard 5-0087

MARQUETTE Parke arti 71-os gatvės baigiamas mūrinis namas, 2 po 5 ir ofisas. GROvehill 6-7692.

CICERO — medinis 3 butų, 5-4-3 kamb. 16th ir 50th Ave. apylinkėje. Karštu vandenių alyva šild. Pajamų \$235 ir mėnesi. 2 auto garažas. \$21,500. Svoboda, 6013 Cermak. Bishop 2-2162.

BRIGHTON PARKE 4 butų, 3 po 4 ir 1-5 kamb. Garažas. Parduoda savininkas. Bishop 7-7991.

RENTING IN GENERAL Nuomos

NAMŲ SAVININKAI! PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI NEMOKAMAI. Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti Prospect 8-2234.

Varpas Real Estate 5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI Geri baltvaidėžiai nuomininkai. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. PProspect 8-5353

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDAVIMUI BIZNIS su namu geroje vietoje, Brighton Parke

4140 So. Maplewood Ave.

AUTOMOBILES — TRUCKS Automobilai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOZICKOS Lietuviška gazoninio stotis ir auto taisymas.

CALL-ME-MOTORS Co. 5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533 Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

PAINTERS AND DECORATORS Malavotojai ir Popieruotojai

DAŽYTOJAS-DEKORUOTOJAS Dažome naujus ir senus namus ir oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.

JONAS PLEIRYS Skambinkite: PRescott 9-0225

CONTRACTORS — BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS (REMODELING) Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Už \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus sutarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS 6508 SO. MAPLEWOOD AVE. GROvehill 6-7692 arba LAfayette 3-1209

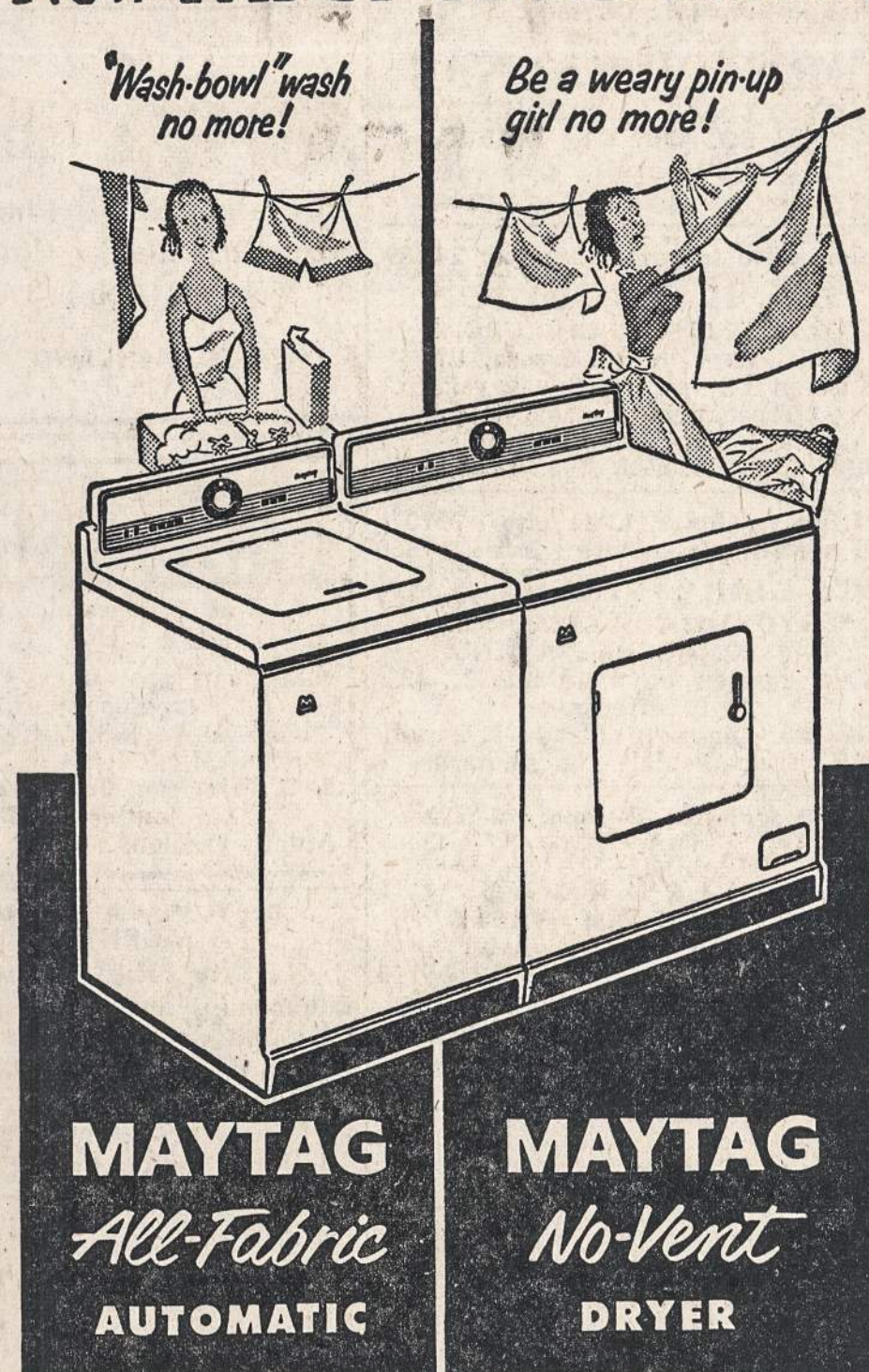
BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kambariai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile dėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite!

LIUDAS TAUJENIS 6628 SO. MAPLEWOOD AVE. HEmlock 4-5848

— hoks šventasis su aodega? — Atsakymą rasite MISTŲ KNYGOJE. Gausama NAUJIE-NGSE tik už \$1.00.

New MAYTAG Mates

Actually duplicates hand-washing methods: Washes gently because agitation and spin-speed are slowed. As little as one minute wash time! (Regular speed for regular fabrics.) Allows even cold water wash and rinse, automatically! Warm or hot, too, of course. Matches water to load. Automatic Water Level Control saves up to 11½ gallons per small load, automatically! Of course, regular fabrics get the regular MAYTAG treatment.

Rids you of the work and weather worries of line drying, and every dryer drawback as well: No more awkward, expensive, vent pipe. No more humid heat that's tough on walls. No more lint on the floor. MAYTAG's patented water extractor ends all these annoyances. Clothes come out fluff-dried, smelling fresh as fresh-air dried!

SEE the new MAYTAG MATES... make it today!

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095 OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

DON'T PRESS YOUR LUCK!

Start your 3 polio shots NOW!

NAUJIEŅOS 1739 S. Halsted Street,

WORLD PARCEL SERVICE, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677 (J. Karvelio prekybos patalpose). (Sk.)

JOIN SKYWATCH CALL CIVIL DEFENSE